

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 31 AUGUSTI. NR 18/2022

KYRKPRESSEN LOKALT

KYRKPRESSEN LOKALT

Här hittar du artiklar från de olika regionerna i Svenskfinland samt församlingarnas annonsering.

Helsingfors	sid 3
Borgå – Sibbo – Vanda	sid 10
Åboland-Åland	sid 14
Sydösterbotten	sid 18
Korsholm	sid 22
Pedersöre	sid 26
Mellersta Nyland	sid 30

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Myrskog, johan.myrskog@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kom med och bygg kyrka!

KOLUMN
Kalle Sällström
jobbar som verksamhetsledare för Församlingsförbundet.

HUR BYGGER man en kyrka? Med rödtegel tycker någon, med betong och glas föredrar någon annan, eller modernt och kolneutralt i trä, svarar en tredje. I Helsingfors har vi kyrkor i alla stilar och smaker. Men det behövs förstås mera för att bygga en kyrka i vidare bemärkelse, vi behöver personal och verksamhet, förvaltning och strukturer. Så vi har anställt präster, kantorer, sekreterare, diakoner, barnledare, vaktmästare, ungdomsledare, trädgårdsmästare, gravgrävare, med flera. Och vi ger dem uppgifter: grupper ska ledas, gudstjänster planeras, protokoll skrivas, läger hållas, körer dirigeras, och massor med andra uppgifter ska göras,

stora och små, och någon behöver ta ansvar för dem.

BYGGET AV kyrkans förvaltning och struktur är en hel historia för sig. Vi har domkapitel, stift, prostier, kyrkostyrelse, biskopsmöte, kyrkomöte, kyrkliga samfälligheter, kyrkoråd, kyrkofullmäktige, församlingsråd, kapellråd, kommittéer och delegationer. Och så ordnar vi församlingsval vart fjärde år för att fylla en del av dessa organ. I höst har du din chans att ställa upp i församlingsvalet om du gillar att diskutera och delta i möten!

»En kyrka som byggs av människor är en levande gemenskap ...«

NU HAR vi väl kommit ganska långt i vårt kyrkobygge kan någon tycka, vi har fina kyrkor, anställda som sköter en massa viktig verksamhet och en rigorös förvaltning som prickar över i:et. Men det är något som fattas. Allt det här är ännu bara ett skal, strukturer som finns som stöd och resurs för det som man på riktigt bygger en kyrka av – människor! Kyrkan är inte en byggnad, inte förvaltning eller verksamhet, inte ens de anställda – det är kyrkans medlemmar, människor som vill vara med, som söker mening, tröst, gemenskap med andra och med Gud.

KOM MED och bygg kyrka! Kom precis som du är! Berätta om vad du behöver, kan vi andra hjälpa med något? Vad vill du bidra med, vad tycker du om, vad är du bra på? Vad ger dig kraft i vardagen, vad ger dig hopp i mörkret, var känner du dig trygg? En kyrka som byggs av människor är en levande gemenskap som är öppen och inbjudande.

Hallå där Carolina Wendelin!

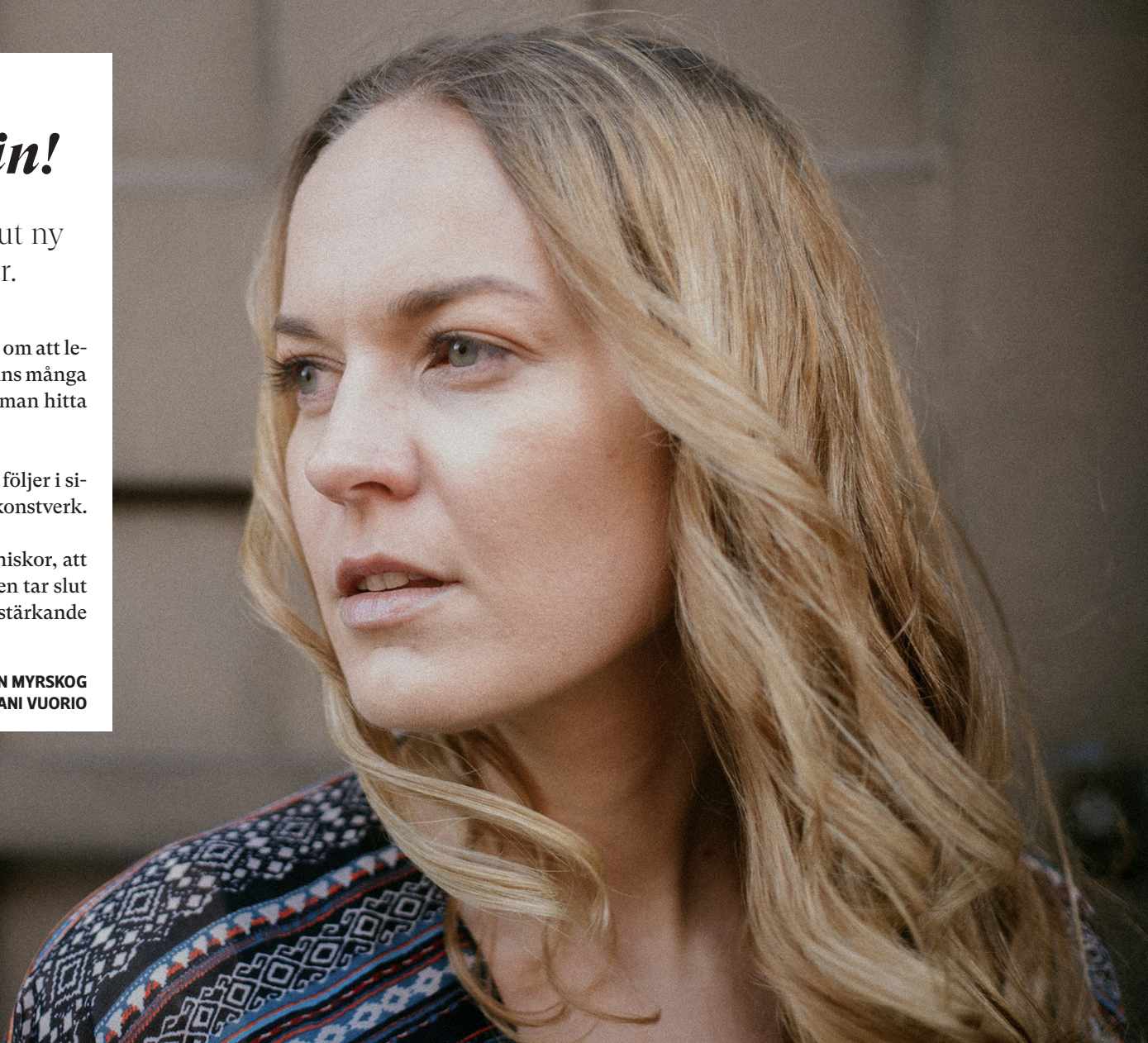
Hon är singer/songwriter och ger ut ny musik igen efter en paus på fem år.

– **FREE LIFE**, den första singeln av fyra, handlar om att leva som man vill och om att få vara sig själv. Det finns många normer och regler för hur man ska leva. Hur ska man hitta sin väg och våga uttrycka den man är?

Free life släpptes den 19.8 och de övriga singlarna följer i sinom tid. Till varje låt har hon dessutom skapat ett konstverk.

– **JAG INSPIRERAS** av samtal med andra människor, att leva och uppleva och filosofera om livet. Där orden tar slut tar musiken över. Musik och konst är för mig ett stärkande och naturligt uttryckssätt.

JOHAN MYRSKOG
FOTO: JANI VUORIO

”Plötsligt står en stol tom”

Efter en sjukdomsattack dog **Henrica Stjernvalls** man plötsligt och hon fick förhålla sig till livet på ett helt nytt sätt. Sorgkursen i Petrus församling gav henne verktyg att gå vidare i bearbetningen.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

Henrica Stjernvall och hennes man hade bott utomlands i 37 år. Makens jobb på Enso, senare Stora Enso, ledde till att familjen flyttade regelbundet och bodde på olika ställen runtom i världen allt sedan 1984.

– Först hamnade vi i Antwerpen i Belgien, senare i Seoul i Sydkorea innan det blev Warszawa och till sist Wien. Vi hade med min man flyttat från kultur till kultur och till nya språk. Kulturerne är extrema på sina sätt, i Polen är det slavisk och i Sydkorea asiatisk kultur. Familjen blir så tajt på grund av det. Traditionerna och hemmet är det enda som påminner om ens egen kultur, till och med i Wien, säger Stjernvall.

2020 drabbades hennes man av en sjukdomsattack och dog plötsligt. De befann sig då i Wien och Henrica Stjernvall berättar att hon plötsligt inte förstod varför hon befann sig där.

– Vi hade flyttat dit på grund av min mans jobb och då han nu var borta var Wien plötsligt en helt främmande stad för mig. Jag var där utan syfte.

Hon bestämde sig rätt omgående att flytta till Finland igen efter en paus på 37 år. Också det krävde en oerhörd omställning.

– Jag hade ju varit i Finland på somrarna men jag hade ingen aning om hur det fungerade här längre. Att bli änka och flytta tillbaka var nog ganska mycket på en gång.

Ett vettigt, strukturerat upplägg

Väl hemma hörde Henrica Stjernvall om sorgkursen *Vägen vidare* som ordnades i Petrus församling.

– Jag hade ingen aning om var Petrus församling var men jag körde till Månsas och blev positivt överraskad. Jag fick ett sådant varmt be-

Henrica Stjernvall har vant sig vid att leva utan sin man. Det första året var svårast.
FOTO: PRIVAT

mötande och märkte att den här församlingen har en verkligt aktiv anda.

I denna specifika kurs deltog endast tre personer, men de växte nära varandra under kursens gång.

– Vi kände att vi kunde dela mycket mellan oss. Vi blev en väldigt tajt grupp och man såg fram emot att träffas varje gång. Vi träffades sex månader senare och fick känslan av att vi gärna träffas igen.

Ett kurspass består av ett föredrag kring ett tema och sedan följer diskussion.

Sorgkursen i Petrus

Sorgkursen ”Vägen vidare” är en sex kvällars kurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg för att gå vidare.

Höstens kurs inleds tisdag 20.9 kl. 18 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15.

Kursen leds i höst av församlingspastor Anne Koivula.

Mer info och anmälan till Anne, anne.koivula@evl.fi.

– Våra diskussioner blev alltid väldigt livliga. Ledarna gjorde verkligen ett bra jobb med att skapa en atmosfär där alla kände sig trygga och ville dela saker med varandra. Den finländska kulturen är ofta ganska återhållsam, men att ha en sådan här stödgrupp är oerhört viktigt.

Henrica Stjernvall understryker att kursupplägget var så meningsfullt därför att det var strukturerat.

– Upplägget var vettigt och då man sörjer orkar man inte med något som inte är vettigt. Genom att kursen fokuserade på olika teman kommer också de olika aspekterna av sorgen fram: sorgen, ilskan och besvikelserna. Jag vill inte kalla diskussionen akademisk men på grund av strukturen – indelningen i avsnitt – blev det meningsfullt. För mig var forumet en plats där jag kunde uttrycka mig och också ställas inför aspekter av sorgen jag inte själv tänkt på. Det var också viktigt att lyssna på de andras berättelser för då inser man att man inte är den enda som går igenom samma sak.

Alla andra går vidare

Hurdant blir livet då en nära anhörig dör? Vad händer inuti och runt omkring en då livet plötsligt förändras så totalt?

»Då alla andra hoppar på bussen blir du kvar på hållplatsen.«

– I mitt fall gick allt riktigt snabbt och jag hann inte med. Man vill först inte tro det. Jag och min man hade ett händelserikt liv och man blir väldigt ensam och desorienterad. Man är van vid att den andra alltid är där.

Just den här tomheten beskriver Henrica Stjernvall som något som tar lång tid att lära sig leva med.

– Det blir en så stor lucka då en familjemedlem är borta. Hela familjen förändras och måste gruppera om. Plötsligt står en stol tom vid högtider. Min man var dessutom mycket livlig och en aktiv del av familjen. Han hade mycket kontakt med våra tre döttrar som bor i London. Efter det första året vet man hur det ser ut. Nu har vi firat två jular utan honom.

Ett stort tema som sorgkursen tar upp är att människor går vidare efter begravningen medan man själv stannar kvar i sorgearbetet.

– Du förväntas också gå vidare, men så är det ju inte. Då alla andra hoppar på bussen blir du kvar på hållplatsen. Folk slutar ringa och i vissa fall – som det kan vara med till exempel cancersjuka patienter – bryter folk kontakten med en för att det inte klarar av det du går igenom.

Nu beskriver Henrica Stjernvall det som att ljuset börjar skymta i slutet av tunneln.

– Sorgen finns alltid där, men jag är ganska etablerad i Finland. Det svåraste är fortfarande sommarstället. I något skede måste man ändå för sin egen skull inse att det finns ett liv och att man kan leva med det som hänt.

Har du något tips för dem som är inne i en sorgprocess?

– Jag kan varmt rekommendera att gå en sorgkurs. Då livet och känslorna är ett kaos behövs struktur. Det är också bra att dela och säga saker man bär och tänker på högt.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 2.9–TORS DAG 15.9

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: regelbundet varje söndag kl 10 i Matteuskyrkan. Sön 4.9 predikar Stefan Forsén, avskedsfest för honom vid kyrkkaffet.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas 1.9 och 8.9, efter det varannan torsdag i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596851.

Missa intel! Matteus SALT: För dig som söker andligt djup. 15.9 kl. 18 i Matteuskyrkan. Stefan Djupsjöbacka om andlig vägledning. Kvällsbit.

Barn och familj

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Twentisdag för åk 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pys-sel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15. Matteus barnkör och pysselklubben startar i skolorna på Matteus församlings område,

på eftistid torsdag 1.9. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

Föda utan rädsla-kurs: Sön 11.9 kl. 14–18 i Matteuskyrkan tillsammans med Daniela Strömsholm, Föda utan rädsla-instruktör och doula. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Musik

Kyrkokör: Höstens övningar inleds 6.9 kl 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

För barn: Popkör för barn i årskurserna 3–6. Start ti 30.8 kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag 1.9. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Gemenskap

Motion&Mission: 4.9 med Hedvig Stenman och Suzi Tast-Vikström 040-5502415. Start kl. 15 från Kvarnbäckens metrostation. Promenad plus aktuell information gällande missionsarbete. Ta med egen kaffetermos.

Stickklubben: 8.9 kl. 11–13 (jämma veckor i höst). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träff-

fas i Matteus en gång i månaden start den 12.9 kl. 14. Vi läser och diskuterar Henri Nouwens bok ”Att söka en helhet”. Kontakt Ulla-Stina Henricson, 0500-419661 / ushenricson@gmail.com.

Höstutfärd för alla åldrar: Noux nationalpark 10.9. Start med buss från Matteskyrkan, kl. 10, tillbaka omkring 16. Bussen är gratis. Vi vandrar tillsammans och firar en andakt ute i naturen. Mera info + anmälning: Mari Johnson 050 380 3976 / mari.johnson@evl.fi.

Vi glömmer inte Ukraina – välgörenhetskväll: Gäster: Julia Shevchuk och Irina Fedorenko berättar om flykten från Ukraina och arbetet med återuppbyggnad av landet. En konkret inblick i nuläget men också tankar om vardagen i ett nytt land utan sina närmaste (på engelska med tolkning till svenska). Ons 14.9 kl. 18:30 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15 i Månsas. Kaffeservering. I samarbete med Esbo och Helsingfors församlingar. Du kan bidra till Ukrainahjälp under kvällen.

Missa intel! Valinfo: För intresserade församlingsbor/kandidater hålls i Matteus tor 1.9 kl 18–21. Hur blir jag kandidat och vad krävs det av kyrkans förtroendevalda? Hur funkar beslutsfattande och varför är det här viktigt? Erfarenhet av nuvarande förtroendevalda. Genomgång av blanketter för kandidatur i församlingsvalet, ifyllandet av blanketterna. Kontakt: soders-trom.annica@gmail.com / 050 5680 085.

Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefontid ti och to 10–14. tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.
Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

MATTEUS Musik

Bli körsångare i höst!

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Höstens övningar inleds 6.9 kl 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Popkören riktar sig till barn i årskurserna 3–6 och övar tisdagar i Matteuskyrkan. Start ti 30.8 kl. 15.30–16.15. Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag 1.9. Körledare: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Johannes församling

Gudstjänster

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan
Veckomässa: onsdagar kl 18 i Johanneskyrkan
Tvåspråkig veckomässa: 6.9 kl 18 med Pyhän Mikaelin liturgi–nen seura, i Johanneskyrkan
Mässa: söndagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka. Mässan 4.9 radieras, sänds i radio samma dag kl. 13.03.
Högmässa: söndag 4.9 kl 12 i Johanneskyrkan
Högmässa med konfirmation: 11.9 kl 12 i Johanneskyrkan
Mässa med konfirmation: söndag 11.9 kl 15 i Johanneskyrkan
Missa intel! Tomasmässan: 13.9 kl 18 i Johanneskyrkan
Mässa: 15.9 kl 20 i Berghälls kyrka, i samband med diakonidagarna.

Gemenskap

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.
Missa intel! Kaffe med Johannes: 5.9 kl 13–15 i Folkhälsanhuset, Brunakärr.
Träffpunkt: tisdag 6.9 kl 14–15.30 i Högbergssalen. Träffpunkten är ett tillfälle att umgås med varandra. Den består av en programpunkt, psalmer och kaffe med tilltugg.
Johanneskaffe på stan: 12.9 kl 14–16, Café Uppopulla, Backasgatan 49, Vallgård. Träff utanför caféet kl 13.55.
Stillhetens yoga: 6.9 kl 18–19.30 i Johanneskyrkan. Anmälan och mera information: Maria

JOHANNES

Gemenskap

Johanneskaffe på stan

Kom och träffa nya människor och oss medarbetare! Varannan måndag bjuder vi på en trevlig träff och något gott att äta och dricka på ett café någonstans på Johannes område. Nästa caféträff är måndag 12.9 kl 14–16 på Café Uppopulla i Vallgård, följande 26.9 på Café le Jardin på Drumsö. Vi träffas utanför caféet kl 13.55. Mera info: viivi.suonto@evl.fi / 050 407 5165.

Repo–Rostedt (tel. 050 577 3995, e-post: maria.repo-rostedt@evl.fi)
Utfärder till Tusby för personer med funktionshinder: 11.10, start kl 10.30 från Kiasma. Anmälningstid från 6.9 kl 9 till 13.9 kl 15 till Maria Hall–Pänttjä, tfn 0503800922.

Familjer och barn

Familjecafé: Måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka (Kvarnbergsbr. 1, vän 2).
Musiklek: Måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 10 i S:t Jacob (Kvarnbergsbr. 1), tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus (Indiag. 1, utrymmet ”Käantöpa–ikka”). Ingen av församlingens grupper träffas längre i Bokvillan.
Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan.

Ingen förhandsanmälan behövs till barnverksamheten. Mera info om familjecafé, babyrytmik och musiklek ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16.30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan du kocka, spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637
Missa intel! Family fun 14.9 kl 16–19 i S:t Jacobs kyrka.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.
Körer: Furahakören övar lördagen den 10.9 kl 10 i Körsalen, Högbergsgården, andra våningen. För mer info, kontakta Anna Maria på annamaria.bockerman@evl.fi. Välkommen med!
Tomas vokalsemblem inleder terminen med ny övningskväll: tisdagen den 13.9 kl. 18.30 i Körsalen, Högbergsgården, andra våningen. Kontakta Dag–Ulrik Almqvist om du vill komma med: dag-ulrik.almqvist@evl.fi eller 050–3801874.
Passionärerna: inleder terminen torsdagen den 15.9 kl 10.30, musiksalen på Folkhälsans seniorhus, Mannerheimvägen 97.

Programmet för unga och unga vuxna hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com. Mera info om församlingens verksamhet finns på helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.
Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vän. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

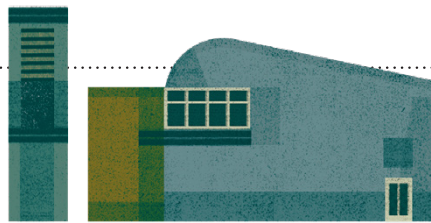
Varmt välkommen på gudstjänst!
Missa intel! Petrusmässa: 4.9 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst i Petruskyrkan. Biskop Bo–Göran Åstrand är med. Eget program för barnen under predikan. Efteråt bjuds det på soppa, kaffe och något gott i samband med visitationsstämma.
Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskolan börjar 11.9.
Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kaffe efteråt. Inga högmässor 4.9.
Puls–gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz–gruppen på facebook för aktuell info!
Musiklek: Anmäl dig till hösten musiklekgrupper. Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5år! Tisdagar kl. 10 i Malms kyrka och torsdagar kl. 10 i Hagasalen. Kontakta Anne Koivula, anne.koivula@evl.fi, för mer info.
Missa intel! Barnkören: Höstens barnkör startar igång igen i september! Kom med och sjung och ha roligt efter skolan. Start ons 7.9 kl. 15 i Petruskyrkan. Anmälan till Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi

Sjung i kör

Petrus vokalsamle: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kören börjar öva i september på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förbönsgudstjänsten varannan tisdag kl. 18

Evenemang

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.
Förbön och Tack: Ti 6.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med ifall du vill sjunga i kören!
Rotad i Ordet: Må 12.9 kl. 18 i Malms kyrka. Hitta en tro som håller. En gång i månaden tar vi oss på en resa djupare i Bibeln. 12.9 Pekka Reinikainen.
Dagscafé: 13.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på kaffe, gemenskap och litet program! Mer info av diakonissan Bodil Sandell.

Kurser

Sorgekursen – Vägen vidare: För dig som mist någon nyligen eller en lång tid sedan. En sex kvällars kurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg att gå vidare. Leds av församlingspastor Anne Koivula. Start tisdag 20.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne Koivula.
Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 21.9. Anmälan till Tuomas Metsäranta (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha

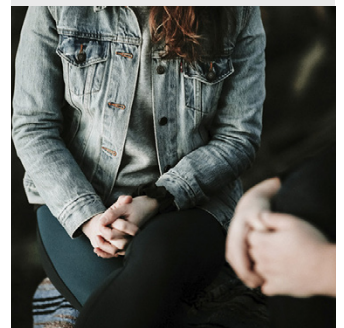
Online

Onlinebön för missionen: 3.9 kl. 20 på Google Meet. Vi välsignar och kommer ihåg våra utsända missionärer i olika delar av världen. Länken i händelsekalendern på hemsidan.
Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @

PETRUS Sorgekurs

Sorgekursen – Vägen vidare

Har du mist någon nyligen eller en lång tid sedan? Vägen vidare är en sex kvällars kurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg för att gå vidare. Leds av församlingspastor Anne Koivula. Start tisdag 20.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne, anne.koivula@evl.fi.

petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

PETRUS FÖRSAMLING
www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.
Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Övrigt

HOPE: Mrs. Bighill Singers i Drumsö kyrka 17.9 kl. 18. Fritt inträde, programblad 10 euro.
Vi glömmer inte Ukraina – välgörenhetskväll: Ons 14.9 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Julia Shevchuk och Irina Fedorenko berättar om flykten från Ukraina och arbetet med återuppbyggnad av landet. En konkret inblick i nuläget men också tankar om vardagen i ett nytt land utan sina närmaste (på engelska med tolkning till svenska). Bägge gästerna flydde från Ukraina i mars. Deras familjer finns fortfarande kvar i Ukraina. Från Finland arbetar de konkret med återuppbyggnaden av sitt hemland genom det nordiska miljöfinansieringsbolaget NEFCO. Kaffeservering. Du kan bidra till Ukrainahjälp under kvällen. Adress: Skogsbäcksvägen 15 i Månsas. Arrangör: Helsingfors och Esbo svenska församlingar. Kontakt: Nina Österholm, telefonnummer: 050 337 6319, e-post: nina.osterholm@evl.fi.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

På familjerådgivningen i Borgå jobbar (från vänster) Anita Björkestam, Sari Varpama, Marina Helle och Mika Hella. FOTO: PRIVAT

Konkret stöd i 40 år!

Kyrkans familjerådgivning i Borgå har svarat på människors behov i fyra decennier. Tiderna förändras, men människors problem förblir desamma.

TEXT: ULRIKA HANSSON

BORGÅ Sari Varpama är chef för Familjerådgivningscentralen vid den kyrkliga samfälligheten i Borgå. Rådgivningen fyller 40 i år, och jubileet firas 14.9 (se faktarutan).

På vilket sätt tror du familjerådgivningen förändrats under fyra decennier?

– Kyrkan har erbjudit familjerådgivning sedan 1944, då var behovet av hjälp stort efter kriget.

Men behovet har inte minskat och grundtanken är fortfarande densamma: vi ska svara på människors verkliga behov.

– Familjeformerna har däremot blivit mer mångsidiga, numera har vi regnbågsfamiljer, nyfamiljer och flyktingar. Man har också satsat mer och mer på personalens kunskande och numera används till exempel psykoterapimetoder i arbetet.

– Fortsättningsvis har vi ingen agenda som att exempelvis hålla ihop familjer. Om en skilsmässa är nödvändig så är det så. Vi vill ge klienterna en möjlighet att i lugn och ro utforska sin situation.

Vad behöver människor hjälp med just nu?

– Coronapandemin och kriget i Ukraina har orsakat en stor mängd stress och ångest. Våldet har ökat liksom skilsmässorna. Vi ser också problem relaterade till ekonomiska bekymmer och missbruksproblematik. Man kan säga att de problem som funnits sedan tidigare har eskalerat under den här tiden.

– Det som människor söker mest hjälp för är problem med interaktion och skilsmässor. De tappar kontakten till varandra och hittar ingen

väg tillbaka. Det är precis i sådana fall familjerådgivningen kan hjälpa.

Vilka är de viktigaste insikterna du fått i ditt jobb?

– Jag har imponerats av kyrkans samhällsengagemang och att kyrkans familjerådgivning svarar på människors verkliga behov. Jag har sett hur stor betydelse det har att en människa får professionell hjälp och blir bemött när hon har svårigheter. Det här är progressivt arbete i mina ögon. Kyrkan borde bli bättre på att föra fram den här insatsen och vara stolt över den. Jag tycker det är fantastiskt att kyrkan kan erbjuda det här, speciellt med tanke på att det i Östnyland inte finns någon offentlig aktör som erbjuder motsvarande stöd för parrelationer. Den här servicen får vi inte pruta på, även om ekonomin blir mer ansträngd. Det är terapeutiskt arbete som har förebyggande effekt, och därmed betyder mycket också för barnens välmående.

– Det är låg tröskel att komma till familjerådgivningen, även om klienterna inte i övrigt är

Forts. på följande sida. ►

Familjerådgivning är också förebyggande arbete, säger Sari Varpama.

församlingsaktiva. Det är viktigt att vi inte frågar efter församlingsmedlemskap. Vi har inte en förkunnande uppgift, men vi förverkligar kyrkans värdegrund.

Hittar människor er, är ni väletablerade?

– Jo, folk hittar oss och vi har många klienter. Vi har också avtal med andra kommuner som exempelvis Sibbo, Askola, Lappträsk, Mörskom och Lovisa. Vi försöker erbjuda hjälp så snabbt som möjligt även om våra resurser är begränsade.

– I och med de nya välfärdsområdena så pågår avtalsförhandlingar som bäst om vi ska kunna ta emot klienter från andra orter. Det är stora saker som ska avgöras. Jag hoppas verkligen vi kan fortsätta att betjäna hela verksamhetsområdet, för behovet av familjerådgivning är stort.

»Den här servicen får vi inte pruta på. Den har förebyggande effekt.«

Vad ger dig hopp i arbetet?

– Jag blir glad varje gång jag ser att en klient kommer framåt, att processen fungerar och att vi kunnat vara ett betydande stöd. Det är en gemensam resa.

Hur gör du för att koppla bort och orka?

– För att inte drabbas av empatiutmattning måste man ta hand om sig själv och dra gränser. Det får vi också lära oss i utbildningen.

– Jag rensar tankarna genom att umgås med min häst och hund om kvällarna. Det är riktigt trevligt att ibland vara tillsammans med sådana som inte pratar människors språk.

Festligheter och fakta

Onsdag 14.9 kl. 14–16.30 firas familjerådgivningens 40-årsfest i Lilla kyrkan i Borgå. Öppningsanförande hålls av välfärdsområdets styrelseordförande Mikaela Nylander. Psykoanalytiker Harri Virtanen talar (på finska) om trauma och kärlek, utgående från sin bok Trauma ja Rakkaus. Anmälningar till marina.helle@evl.fi

Festen avslutas i Domkyrkan med konst, kaffe och mingel. Där finns utställningen Kyss till påseende (pågår 13–27.9).

Familjerådgivningen verkar på svenska, finska och engelska och erbjuder rådgivning, arbetshandledning, medling i familjeärenden och utbildning i form av föreläsningar.

Kyrkan har erbjudit avgiftsfri familjerådgivning till alla, oavsett familjekonstellation och samfundstillhörighet, ända sedan 1944. Man kan komma ensam eller med sin partner.

År 1982 grundade församlingarna i Borgå tillsammans med Borgå stad och Borgå landskommun Borgånejdens familjerådgivningscentral (PANK).

Musikklubben ska främst få vara en energikick för barnen. FOTO: PRIVAT

Ny musikklubb startar i Sibbo

Den nya musikklubben riktar sig till elever i årskurs ett och två. – Klubben ska vara något som i första hand är roligt, säger Christer Romberg.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SIBBO Till musikklubben ska barn få komma och musicera, sjunga sånglekar och testa på lite olika instrument.

– Det ska vara roligt att vara med och upptäcka musiken tillsammans, säger ungdomsarbetsledare **Christer Romberg** i Sibbo.

Han säger att de gärna skulle komma lite ifrån den traditionella bilden av församlingens barnkör, även om detta på sätt och vis också är en kör.

– Klubben ska i första hand vara något roligt, i andra hand kommer något slags uppträdande.

Uppträdandena kunde kanske infalla under någon av de större högtiderna i kyrkan.

– Men vi vill främst satsa på att det ska vara roligt och ge barnen en energikick. Får vi gänget med på något uppträdande är det en bonus, säger Romberg.

Både han och kantorn **Camilla Wiksten-Rönnbacka** är ganska nyanställda i församlingen. Försök till musikverksamhet för barn

har tidigare funnits i församlingen, men den här klubben formar de båda från tomt bord.

– Vi vill utveckla det här på ett spännande sätt och se vart det barkar, säger Romberg. Repertoaren kommer att vara bred.

»Jag hoppas kunna föra vidare den glädje jag fått av musiken.«

– I och med att det är församlingen som ordnar det här så kommer förstås något religiöst också att finnas med. Men olika poplåtar kan vi säkert också göra något roligt av. Vi är väldigt öppna för att hitta på allt möjligt skoj, säger Romberg.

I klubben kommer också lite lättare instrument och rytminstrument att finnas tillgängliga.

Christer Romberg deltog själv som barn i mångsidig musikverksamhet.

– Musiken har varit närvarande hela mitt liv. Jag hoppas kunna föra vidare den glädje jag fått av musiken i min barndom. Musik är något universellt och jag hoppas kunna inspirera barnen till att sjunga, spela och njuta av musiken.

Musikklubben

Ordnas i Nickby församlingshem på onsdagar och i Söderkulla kyrka på torsdagar kl. 13.

Riktar sig till barn i årskurs 1 och 2.

Barnen får prova på olika instrument och upptäcka musik och sjunga sånglekar tillsammans.

Leds av Christer Romberg och Camilla Wiksten-Rönnbacka från Sibbo församling.

Höga Visan – en intressant utstickare i Gamla testamentet

I september firar Borgånejdens familjerådgivningscentral 40-årsjubileum. Vi har samtidigt förmånen att få utställningen KYSS till Borgå Domkyrka. Kyss är en meditation i ord och bild över Höga Visan av Maria Kùhen och Kent Wisti. Den har visats i flera kyrkor i Sverige och i våras på Åland.

Höga Visan lockar med jämlik kärlek

STROFER UR Höga Visan lånas flitigt till bröllopstal och romantiska texter, eftersom den kryllar av vackra ordbilder om längtan, åtrå och kärlek. Intressant är att texten andas jämlikhet och ömsesidig respekt, trots att den är skriven på en tid då kvinnan var mannens egendom. Båda parterna kommer här till tals på ett sätt som kan kännas självklart idag men som inte har varit det speciellt länge. Båda parter uttrycker i stroferna en erotisk längtan och höjer sin partner till skyarna med vackra symboliska ordlekar. "Vad du är skön, min vän, ja, du är ljuvlig." "Du min duva i bergsklyftan, i klippväggens gömsle, låt mig se ditt ansikte, låt mig höra din röst, ty din röst är ljuv, och ditt ansikte är så vackert."

Vi kanske så småningom börjar närma oss en tid då mannens och kvinnans sexualitet blir mera jämställd. Men vi är ännu långt ifrån att leva i en värld där den romantiska kärleken och sexualiteten ses och är någonting självklart och sunt oavsett parternas kön. Världen var inte rättvis då Höga Visan skrevs men det är den inte idag heller. Jag tycker mig se en ökande polarisering där en del får uppleva mycket trygghet och kärlek medan en del bara kan drömma om den sorts intimitet och trygg sensualitet som Höga Visan målar upp.

Vi kan hoppas att utvecklingen går mot en värld där alla kan enas om att Höga Visan passar in på alla romantiska kärleksförhållanden. En värld där erotik och sexualitet är någonting som stöder allas välmående. En värld där sexualiteten inte förnekas men inte heller utnyttjas som maktmedel eller i reklamsyfte.

I DEN HÄR kolumnen närmar jag mig Höga Visans kärleksdikter som en lekman närmar sig en konstupplevelse, med friheten att associera och känna. Utan krav på att förstå eller förklara och utan teologiska glasögon. 20 år som familjerådgivare sätter garanterat sin prägel på hur jag läser Höga Visan idag, trots att det känns som igår då vi fnissade kring den på skribaläget.

Höga Visan väckte nog väldigt blandade känslor och tankar när jag satte mig ner och läste den inför den här kolumnen. Jag blev lite förvånad över den irritation jag kände. Det var samma irritation som dyker upp när jag läser förnumstiga parrelationsråd. Ni vet kanske de där "gör så här så blir du lycklig", "sju steg till en livslång relation". Råd som i och för sig kan vara bra, men där man städat bort det verkliga livet och målar upp en utopisk bild av en obruten perfekt lycka. En verklighet utan vardagens låga blodsockerhalter, för lite sömn och utan de skavanker parterna fått i livet. Skavanker i form av dåliga erfarenheter eller traumatiska upplevelser som aktiveras och som gör att vi inte kan följa de goda råden då de skulle behövas som mest. De blir bara fler krav som sköljer över oss från många håll. I den verkligheten kan till exempel texten "de största vatten förstår ej utsläcka kärleken, strömmar kan inte dränka den ..." kännas som ett hån. Även om jag nog skriver under att, som Tomas Ledin sade på sin sommarturné, det är kärleken som håller världen i gång. Kärleken och längtan efter den får oss att orka komma igen och försöka på nytt. I parförhållandet tappar vi gång på gång kontakten med varandra och får kavla upp ärmarna och försöka närma oss varandra igen.

MEN KÄNSLORNA och tankarna var som tur blan-

ANITA BJÖRKESTAM

»I nära relationer kan vi träna på att visa oss sårbara inför varandra.«

dade. Jag upplevde också glädjen över att i Höga Visan hitta mycket av det som modern forskning visar att en bra relation byggs av. Vi mår gott av att få höra att vi är speciella för vår partner, av att få sola oss i vår partners beundrande blick. "Som en lilja bland tistlar är min älskade bland flickor", "lik en gasell är min vän eller lik en ung hjort". Behovet av att bli sedda följer oss från vaggan till graven. Vi behöver känna att vi kommer på första plats i varandras liv "vad är din vän förmer än andra vänner".

I dagens värld är konkurrensen om vår tid stor. Vi ska hinna göra karriär, sköta både den fysiska och den psykiska hälsan, utveckla oss och ha intressanta hobbyn samtidigt som timmarna i dygnet fortfarande bara är 24. Vi träffar enormt många människor både på riktigt och virtuellt men fortfarande är kärleken beroende av att vi blir uppmärksammade av varandra och får ha högsta prioritet i varandras liv.

Det är det en svår konst att, i vardagen, bygga upp varandra i stället för att riva ner och sänka varandra. Det är ibland väldigt svårt att bygga upp varandra genom att visa varandra respekt och påtala det goda, att svälja sin stolthet och sitt behov av att vara den goda den som har gjort rätt. I vardagen kanske "Hans läppar är stavat av guld, besatta med krysoliter" är lite att ta i, men att höra sin partner skryta om ens goda sidor stärker, oavsett hur liten sak det gäller och oavsett om det gäller relationens intima liv eller yttligare saker.

HÖGA VISAN är en hyllning till kärleken för kärlekens skull, "Ät ni kära, och drick, ja berusa er av kärlek". Det är sensuella beskrivningar av en längtan efter att förenas men att förenas utan att förlora sina jag. "Jag är min väns och min vän är min." För att två ska kunna förenas behöver de vara separata. I förhållanden är det lätt att tappa bort både vissheten om den andras egenart och insikten att den andra är en varelse med känslor och behov lik oss själva. Vi börjar tro på ett flummigt "vi" som tänker och känner. Den andra kan lätt bli ett verktyg för de egna be-

hoven och därmed avhumaniserad, som om det viktigaste i relationen är att jag når mina mål och får mina behov uppfylla. I synnerhet i gräl sker lätt samma sak som i krig, vi tappar kontakten med att den andra parten är en levande kännande varelse. Höga Visans hyllning till kärleken visar på två individer. Ett jag och ett du, som båda känner och tänker. Olikheter och distans kan kännas skrämmande "jag sökte honom men fann honom inte". Vi behöver mycket trygghet för att stå ut med allt som skrämmer oss så att vi inte behöver bygga skyddande murar mot varandra. I mitt arbetsrum möter jag ofta par där det bara är murarna som umgås med varandra och innanför varsin mur sitter två övergivna, sörjande individer som kanske inte ens längre vet vad de längtar efter.

I Höga Visan finns en strof, "vart har han då gått, din vän, du skönaste bland kvinnor? Vart har din vän tagit vägen? Låt oss hjälpa dig att söka honom", som tilltalar mig. Det är lätt hänt att vi, när det krisar i förhållandet, söker allierade. Vi försöker öka vår inre trygghet genom att få bekräftelse på att "jag har rätt" alltså är det min partner som har felat. Våra allierade ger missriktad tröst när de går med i att söka den skyldiga. Vi kan alla hjälpas åt och stöda varandra och varandras nära relationer genom att ge värme och empati åt varandra, inte genom att utfärda domar över den andra parten.

VÅR KULTUR är individualistisk och tävlingsinriktad. Tänkesätt som "var och en är sin egen lyckas smed" och "allt är möjligt bara du kämpar" syns också i våra relationer. Det blir en individuell prestation att "lyckas" i kärlek. Sårbarhet är en del av livet och många faktorer påverkar våra liv, en del kan vi styra och en del får vi bara försöka acceptera. I nära relationer kan vi träna på att visa oss sårbara inför varandra.

"Det bästa är det godas fiende" tillskrivs Voltaire, men lär ha förekommit redan på 1600-talet. Om vi har klara övertygelser om hur saker ska vara för att vara rätt ställer vi lätt enorma krav på oss själva och andra. Respekt, medkänsla och barmhärtighet behöver vi utveckla både i vårt förhållande till oss själva och till vår partner. Höga Visan är en fin påminnelse om det vackra i att vi har en sexualitet och att kärlek och passion har ett egenvärde. Tillsammans med vår älskade kan vi försöka värna om att hålla liv i passionen just så som det är möjligt för oss. Hur skulle er variant av Höga Visan låta? Knappast så som Salomos i Gamla testamentet och troligen inte som någon annans heller men vacker på sitt eget vis.

LIVET ÄR inte rättvist, du har kanske aldrig fått uppleva passionen eller så har du upplevt och mist den stora kärleken. Då kan också den här texten väcka våra känslor. Varvarm och omhändertagande, också mot dig själv.

"Kvinnan – Vakna upp, du nordanvind, och kom, du sunnanvind, blås genom min lustgård, låt dess vållukt strömma ut. Må min vän komma till sin lustgård och äta dess ädla frukter. Mannen – Ja, jag kommer till min lustgård, du min syster, min brud, jag hämtar min myrra och mina vålluktande kryddor, jag äter min honungskaka och min honung, jag dricker mitt vin och min mjölk. Kvinnorna – Ät ni kära, och drick, ja berusa er av kärlek."

Anita Björkestam är familjerådgivare i Borgå.

BORGÅ Konst

Utställningen Kyss

Utställningen KYSS – en mediation i ord och bild över Höga Visan – ställs ut i Borgå domkyrka i september. Utställningen baserar sig på Höga Visan och består av 15 bilder med tillhörande dikter.

Enligt upphovsmakarna Kent Wisti, Maria Küchen och Susanne Dahl är formen erotik men ärendet är makt- och normkritik. Dikterna har översatts till finska av Hannimari Heino.

Utställningen finns i Borgå domkyrkan **13–27 september**. Vid vernissagen **tisdag 13.9 kl. 17.30** berättar konstnären Kent Wisti om utställningen.

Arrangör är Borgå ev. luth församlingar och Borgånejdens familjerådgivningscentral. Välkommen!

BORGÅ Inspiration

Kväll med Wisti

En kväll med prästen och konstnären Kent Wisti från Sverige i Församlingshemmet på Lundagatan 5 bjuder församlingen på onsdag **14.9 kl. 18** med temat ”Ork att leva, mod att dö”.

Kent har rötter i Jakobstad och är känd som präst och bildkonstnär och inte minst känd för sina satirteckningar i Dagens Nyheter i Sverige.

Just nu pågår hans utställning Kyss i Domkyrkan, för Kent är känd både som präst och bildkonstnär.

Kvällen bjuder på ett intressant föredrag, servering och trevlig samvaro. Välkommen!

BORGÅ Utställare

Café Ankaret har öppnat inför hösten

Välkommen till missionscaféet som är öppet onsdag och torsdag med frivilliga krafter.

Höstens första utställare är Raili Takolander med utställningen ”Längtan till gemenskap” som består av både målningar, bilder och keramik. Utställningen är öppen onsdag och torsdag **7–29.9 kl. 10–13**.

Café Ankaret står för gemenskap. Här finns alltid någon att prata med och du kan vara delaktig med att sticka lappar till filter eller bara sitta med dagstidningen och läsa.

Intresserad av att ordna en utställning? Kontakta Sanna Lindström: susanna.lindstrom@evl.fi, tfn 040 528 6577.

VANDA Pengar

Lär dig behärska din ekonomi!

På måndag **12.9 kl. 12.30** startar kursen i Ekonomiremont. Kursen strävar efter att man med enkla små ändringar i vardagen ska lära sig att behärska ekonomin. Vi börjar alltid med en gemensam lunch **kl. 12.30**. Anmälningar till Heidi Salminen 0503301828. Välkommen med!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 4.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Ståhlberg, Smeds, Hätönen

Kl. 18 Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Smeds, Hätönen

Må 5.9 kl. 9–12 Babyträff: Domprostgårdens, Hindsberg

Ti 6.9 kl. 12 Lunch för pensionärer och arbetssökande: på Lundagatan 5

On 7.9 – to 8.9 kl. 10–13 Café Ankaret öppet: Runebergsg. 24, ingång från gården.

Utställning 7–29.9: ”Längtan till gemenskap” målningar, bilder och keramikskulpturer av Raili Takolander.

Kl. 10.30 Tanträff: församlingshemmets musikrum.

Pensionerade dagklubbsarbetare

To 8.9 kl. 9.30–12 Familjeippot Yhdessä – Tillsammans: på Domprostgården

Sö 11.9 kl. 9.30 Gudstjänst S:t Olofs Kapell: Blom, Tollander

Kl. 12 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Blom, Tollander

Må 12.9 kl. 9–12 Babyträff: Domprostgården, Hindsberg

Kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid Borgå å

Kl. 13 Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret: Församlingshemmet, Göta Ekberg

Kl. 17.30–19 Mammaträff för dig som väntar sitt första barn: i Domprostgården, Anmälning till jenni.antila@evl.fi senast onsdagen före träffen

Ti 13.9 kl. 12 Lunch för pensionärer och arbetssökande: Lundagatan 5

Kl. 17.30 Utställningen KYSS – en meditation i ord och bild över Höga visan: Vernissagen i Domkyrkan. konstnären Kent Wisti berättar om utställningen

On 14.9 – to 15.9 kl. 10–13 Café Ankaret öppet

Kl. 13 Mariakretsen: i församlingshemmets musikrum, Denice Sjöström

Kl. 18 Inspirationskväll med Kent Wisti: Ork att leva, mod att dö Välkommen med på en församlingskväll med Kent Wisti från Sverige som talar om livet under rubriken ”Ork att leva, mod att dö”.

To 15.9 kl. 18 Samling kring Guds ord i stora salen: Runebergsg. 24, Erik Vikström

kl. 9–11.30 Familjeträff i Domprostgården: Antila, Strömfors

Kl. 13.30 Missionskretsen: Café Ankaret, Kerstin Vikström

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på www.sibbo-svenskaforsamling.fi.

To 1.9 kl. 18 Kyrkokör: Församlingshemmet. Terminsstart.

Fr 2.9 kl. 10:30 Kaffekör: Prästgården. Terminsstart.

Fr 2.9 kl. 15 Konfirmationsövning: Sibbo kyrka. Juni 1-gruppen.

Lö 3.9 kl. 13 Gå ett yrke till en kvinna: Söderkulla kyrka.

Motionsevenemang till förmån för Kvinnobanken. Uppvärmning ledd av Sipoon syke, därefter kan man motionera i egen takt på en 2 eller 5 kilometers rutt.

Sö 4.9 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 4.9 kl. 13 Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 1-gruppen.

Må 5.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrkas klubb-butrymme. Klubb för föräldrar och barn som är hemma på dagarna. Terminsstart. Isabella Munck.

Må 5.9 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingshemmet. Terminsstart.

Må 5.9 kl. 18 Virkby: Söderkulla kyrka.

On 7.9 kl. 18 Kyrkvårdsträff: Församlingshemmet. Vill du vara med vid planering och verkställande av guds-

tjänsterna, koka kaffe, välkomna gudstjänstbesökare, läsa texter eller delta på något annat sätt? Högläsning-coachning av Gun Lundell.

Fr 9.9 kl. 10 Bönepromenad: Församlingshemmet. Kl. 10.30 för dem som endast deltar i bönen.

Fr 9.9 kl. 15 Konfirmationsövning: Sibbo kyrka. Juni 2-gruppen.

Sö 11.9 kl. 13 Högmässa med konfirmation: Sibbo kyrka. Juni 2-gruppen.

Sö 11.9 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 12.9 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. Samtalsgrupp för män. Patrik Frisk.

On 14.9 kl. 9.30 Babyrytmik: Församlingshemmet. Terminsstart. Wiksten-Rönnebacka. Förhandsanmälan SMS 050 330 4734 eller e-post camilla.wiksten-ronnbacka@evl.fi.

On 14.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 14.9 kl. 10.30 Knatterytmi: Församlingshemmet. Terminsstart. Wiksten-Rönnebacka. Förhandsanmälan, se ovan.

On 14.9 kl. 11.15 Stoljupa: Kyrkoby församlingshem. George.

On 14.9 kl. 12 Ättaeuros lunch: Församlingshemmet.

Lunch för daglediga. Inledande andakt.

On 14.9 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Katja Korpi.

To 15.9 Box missionskrets: Bykyrkan Tabor. Terminsstart.

To 15.9 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet: Prästgården. Samtalsgrupp för kvinnor. Korpi.

Anmälan till pensionärsutfärd till Nilsas: Södra Sibbo 19.9 kl. 13–15.30 och Norra Sibbo 20.9 kl. 13–15.30. Buss-transport. Info och anmälan senast 12.9, på hemsidan eller tfn 050 566 3691.

VANDA

FRE 2.9 kl. 10 Musikle: för 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek

FRE 2.9 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–6 mån med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek.

FRE 2.9 kl. 10–12 Kaffé och självvård: i Dickursby kyrka, Luras café, vid uteborden. Kom och ta en kopp kaffe prata en stund med en diakoniarbetare. Det kan vara allt mellan glädje och sorgemöten.

SÖ 4.9 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars, Janne Sironen och Anders Ekberg.

SÖ 4.9 kl. 12 Mässa: i Dickursby kyrka, Janne Sironen och Anders Ekberg

Ti 6.9 kl. 13 S:t Martins pensionärskrets: i Virtakyrkan, lilla församlingssalen. Kaffé, andakt och prat om olika teman.

ONS 7.9 kl. 18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjunga och må bra med rösten. Möjlighet till barnpassning. Mera information, Heidi Åberg, 0404801088, heidi.aberg@evl.fi.

ONS 7.9 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka. Mera information: Församlingspastor Sini Aschan 0505668112 sini.aschan@evl.fi

FRE 9.9 kl. 10 Musikle: för 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek

FRE 9.9 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–6 mån med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek.

SÖ 11.9 kl. 12 Högmässa med konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars, Sini Aschan och Heidi Åberg

MÅ 12.9 kl. 12.30 Ekonomiremont kursen startar: Kursen strävar till att med enkla små ändringar i vardagen lära sig att behärska ekonomin. Vi börjar alltid med en gemensam lunch kl. 12.30. Anmälningar till Heidi Salminen 0503301828.

ONS 14.9 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

ONS 14.9 kl. 18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjunga och må bra med rösten. Möjlighet till barnpassning. Mera information, Heidi Åberg, 0404801088, heidi.aberg@evl.fi.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

I Jomala kyrka hittar Anette Karlsson-Karlsson ett lugn. FOTO: EMMA STRÖMBERG

Anette Karlsson-Karlsson

Ledande kyrkvaktmästare/ kanslist i Jomala församling.

Är född i Jomala och bor i Jomala Vestansunda.

Familj: Gift med Jan Karlsson, har de vuxna barnen Jenna Eklund-Mikhalev, 36 år, och Thimmy Stafas, 20 år. Hon har två barnbarn, de fyraåriga tvillingarna Vilda och

Adele. "Familjen tar mycket av min tid."

Gör på fritiden: Satsar på familjen, hemmet och stugan. Medlar, går som bäst en utbildning om att medla i våld i nära relationer. Aktiv i olika föreningar, ordförande för diakoniföreningen i Jomala. Sjunger i kyrkokören. Tycker om att sy och pussla.

Hon fick sitt drömjobb

Anette Karlsson-Karlsson drömde länge om att jobba i församlingen. Att vara kyrkvaktmästare är ofta stressigt, men utåt ska man vara fullkomligt lugn. Ensam i kyrkan hittar hon lugnet också inuti sig själv.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA Allra först tar vi den fråga nästan alla läsare har hunnit ställa sig: heter intervjuobjektet faktiskt **Anette Karlsson-Karlsson**? Jo, det gör hon. Innan ho gifte sig hade hon inte tänkt att det fanns något behov av ett dubbelnamn: de hette ju redan samma sak.

– Vi funderade mycket på det här och jag ville ha dubbelnamn, och då blev det samma namn två gånger. Det är speciellt, och många frågar om det. Men det är roligt att ha ett vanligt efter-

namn som ändå blev väldigt ovanligt!

Ett lugn infann sig

Anette Karlsson-Karlsson var tidigare förtroendevald i församlingen. Hon hade butik i många år och jobbade sedan som disponent. Men hon hade länge haft en dröm om att jobba i församlingen, så när hon fick en chans att pröva på som vikarie 2009 nappade hon. Hon trivdes bra och när tjänsten blev ledig sökte hon jobbet och blev ordinarie 2012.

2019 tog hon yrkesexamen i församlings- och begravningservice.

– Jag tror det var ett jobb jag blev ledd till. Först trodde jag att jag bara skulle hoppa in på helgerna i kyrkan, men så småningom började jag jobba lite på kansliet också. Och ganska snart kände jag att här vill jag jobba.

När hon väl kom in i jobbet märkte hon att det fanns väldigt många saker att komma ihåg och ha koll på. I jobbet ingår mycket förberedelser inför förrättningar och högmässor.

– Det var intressant att märka att även om jag är en person som gör mycket och lätt blir lite stressad så infann sig ett lugn.

Som kyrkvaktmästare har hon hand om allt som händer i kyrkan, från förrättningar till konserter. Ibland guidar hon också. Just nu övervakar hon renoveringen av kyrkans fönster – vilket inte är ett helt litet projekt i en kyrka vars äldsta delar härstammar från 1200-talet. På församlingskansliet jobbar hon mycket med gravrätter och andra kansliuppgifter.

– Mitt jobb är att vara med både i glädje och sorg. Högmässor, dop och vigslar är glada, men en begravning

är vacker på sitt sätt.

En stund som brukar vara särskilt högtidlig är när hon står vid kyrkdörren, redo att slå upp den inför en vigsel.

– Det är en jättefin stund. Och eftersom stämningen ofta är lite nervös brukar jag småprata med paret, om alldeles andra saker. Jag kollar att slöjan sitter rätt. Och sedan öppnar jag dörren och det är bara att gå.

Kyrkotextilier ett kulturarv

Kyrkvaktmästarjobbet kräver ordningssinne och förmåga att hålla koll på många saker samtidigt. I det jobbet är man först på plats och den sista som går. Anette Karlsson-Karlsson har haft stor nytta av att hon i tiden utbildade sig till sömmerska.

– När jag har hand om våra kyrkotextilier har jag sådan otrolig användning för mina kunskaper. Kyrkotextilier är ett kulturarv, och det är mycket man måste lära sig. Men det tycker jag om att jobba med.

– Jag är glad över att få gå på jobb och tacksam för mitt jobb! Visst får jag lön, men jobbet är också givande i sig. Det tror jag att många som jobbar i kyrkan känner.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 4.9 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Kjell Granström, Saara Mari Roto. Pargas kyrkokör medverkar. Kretsarnas terminsstart med kyrkkaffe i församlingshemmet efter högmässa.

On 7.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Hanna Lehtonen.

Sö 11.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 14.9 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Lö 3.9 kl. 18: Sommarsamling i Mattnäs bönehus, terminsavslutning, Simon Jern, Kjell Granström, Robert Helin, Eeva Granström. Servering.

Sö 4.9 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Viveca Auer, Sara Grönqvist, Robert Helin. Marthorna håller kyrksöndag och medverkar i mässan. De välkomnar på kyrkkaffe i Kommunalstugan.

– **kl. 16:** Liten pilgrimsvandring, ca 5 km, med start från kyrkporten, Kjell Granström m.fl.

Korpo kapellförsamling:

Sö 4.9 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 11.9 kl. 15: Gudstjänst i Norrkata kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 4.9 kl. 18: Kvällsgudstjänst med sånger från Taizé i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund. ”Sing in” med övning av kvällens sånger från kl. 17.15. Välkommen!

Iniö kapellförsamling:

Må 12.9 kl. 17.30: Kvällsmässa i Iniö kyrka, Saara Maria Roto, Jussi Meriluoto. Jussi Meriluoto avtackas. Kaffeservering med sött och salt i kyrkan efter mässan.

ÅBO

lör 3.9:

– **kl 12:** Konfirmationsmässa, Domkyrkan. Kota-aho (pred), Liljeström (lit), Danielsson. Konfirmation av skribagrupp 1002.

sön 4.9:

– **kl 12:** Diakonins jubileumsmässa, Domkyrkan. Grahn (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Eklund, Lappalainen.

MARIEHAMN

Familjecafé

Familjecafé i Mariehamn för dig som är hemma med barn

Välkommen till Margaretagården, Måsvägen 4: **Måndagar kl. 9–12, onsdagar kl. 12–15, fredagar kl. 9–12.** Det är gratis att delta och ingen anmälan behövs.

Kaffe, te, saft, frukt och smörgåsar finns att köpa för 1–2 € (betalas med kort). Höstterminen inleds 5 september! Välkomna!

Mässan kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Årtsop- pa serveras utanför Domkyrkan innan mässan. Barnhörna. Kyrkkaffe.

– **kl 14:** Gudstjänstgruppernas höstmöte, Skarpskytte- kapellet i Domkyrkan.

mån 5.9:

– **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia.
– **kl 18–20:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 6.9:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
– **17–18.30:** Garn & Tråd, Aurelia. Tycker du om att hand- arbeta? Kom gärna med och sticka eller virka in lite av livets röda tråd i arbetet som du håller på med!
– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.
– **kl 18.30–20:** Samtal om livet ”Att vara bekräftad”, Aurelia. Att vara människa är att vara begränsad och beroende men också att få känna sig bekräftad och behövd. Kom med och samtala tillsammans med Björn Vikström och Maria Björkgren-Vikström.

ons 7.9:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Satu Paloniemi ”Stif- telsen Hemmet i Åbo”.

tors 8.9:

– **kl 9.30–11.45:** Familjecafé, Aurelia.

sön 11.9:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Lilje- ström (lit), Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 12.9:

– **kl 12–12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Dom- kyrkan.

tis 13.9:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 14.9:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Anna Edgren berättar om boken om och andra senioranpassade kultur- och

JOMALA Gudstjänstgrupp

Kom med och planera!

Terminsstart för gudstjänstgruppen **söndag 4.9 efter Högmässan kl. 11.**

Gudstjänsten är församlingens hjärta och något vi får förvalta och bära tillsammans. I Jomala församling finns sedan flera år tillba- ka gudstjänstgrupper som tillsammans med präst och kantor planerar och medverkar i gudstjänsterna. Tillsammans får vi bygga ett gudstjänstfirande som berör på djupet och där vi tillsammans motverkar modlöshet, meningslöshet och ligkiltighet.

VÄSTÅBOLAND Marthor

Marthornas kyrksöndag i Nagu

Nagumarthorna firar kyrksöndag **söndagen 4.9 med hög- mässa kl. 11** i Nagu kyrka. Alla är varmt välkomna! Hög- mässan förrättas av kyrkoherde Sara Grönqvist. Predikan hålls av Viveca Auer. Efter högmässan bjuder marthorna till kyrkkaffe i kommunalstugan.

ÅBO Födelsedag

Välkommen på fest!

Åbo svenska församling vill bjuda Er på födelsedagsfest, för alla församlingsmedlemmar som fyller 75, 80, 85, 90 eller 90+ år under år 2022.

Festligheterna inleds **kl. 12 söndagen 25.9** med högmässa i Domkyrkan, efter högmässan erbjuds skjuts till Aurelia där födelsedagsfesten ordnas. Inbjudan är för två personer. Välkommen!

Anmälningar tas emot av församlingssekreteraren **senast 12.9.2022** per mejl tove.peltoniemi@evl.fi, eller telefon 040-3417458 (gärna onsdagar kl. 13-15).

fritidsmöjligheter inom tjänsten "Mittbibliotek" - **kl 13:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). Lars-Runar Knuts "En dag kvar! Det viktiga församlingsvalet". Anmälningar senast 12.9 kl. 21 till tkurten@abo.fi eller 045-125 5880.

tors 15.9:

- **kl 9.30-11.45:** Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 4.9 kl. 11 Högmässa: Äng, Hansen

Mån 5.9 kl. 10 Motion och mission: i Prästgården

Tors 8.9 kl. 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet senast 6.9

Sön 11.9 kl. 11 Högmässa: Äng, Serell, Hansen

MARIEHAMN

SÖ 04.09 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TO 08.09 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 08.09 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

FR 09.09 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

SÖ 11.09 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TO 15.09 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 15.09 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

*Livestreaming på församlingens Facebooksida.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018-19500.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

2.9. Musik i sommarkvällen: i Vårdö kyrka. Maria Sjölund m. fl.

4.9 Församlingsutfärd: till Föglö. Ingen gudstjänst i våra egna kyrkor.

11.9 kl. 11 Högmässa: i Sund. Ingrid Björkskog,

John-Adam Sjölund.

11.9 kl. 11 Högmässa: i Geta. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

Församlingens gruppverksamhet: startar vecka 36. Se info på hemsidan.

ECKERÖ-HAMMARLAND

Kyrkornas öppethållning: S:ta Catharina och

S:t Lars är stängda 1 september-30 april 2023.

Söndagar endast under gudstjänsttid. Övriga tider enligt överenskommelse.

S:t Lars kyrka

Fjortonde söndagen efter pingst

Högmässa 11.9 kl 14 med Benny Andersson och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp.

S:ta Catharina kyrka

Trettonde söndagen efter pingst

Högmässa 4.9 kl 11 med Jean Banyanga och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans central för det svenska arbete.

Övrigt

Klapp & klang: torsdagar kl 10.30 i Catharinagården.

Catharina-Larskören: onsdagar kl 18.30 i Catharinagården.

Sykretsen: måndagar jämna veckor kl 12.30 (startar 5.9) i Catharinagården.

Herrlunchen: startar 29.9 kl 12.00 i Catharinagården. (Hammarland) Eckerö-herrar hjärtligt välkomna med. Anmälan till pastorskansliet. Tel. 38387.

KOLUMNEN

JAKOB NYLUND

I Herrens tjänst?

JAG SATT en gång och diskuterade med en handledare vad jag planerar inför framtiden. Det blev snabbt klart att våra åsikter om vad man ska basera framtidsvalen på inte helt gick att sammanfoga. Handledarens förslag säger jag inte att är dåligt: "Leta efter något du tycker om och gör det." Men jag säger att det inte är det bästa rådet att ge. Jag hade svarat att jag hellre söker mig dit de andegåvor jag fått kan användas som bäst, för det måste ju vara dit Gud kallar mig.

Som präststuderande dras man vanligen till arbetsuppgifter som förrättningar, mässor, andakter och konfirmandarbete, de klassiska arbetsuppgifter som man tänker på när man ser en präst. Men även om det är vad som lockar svarade jag att jag ska kämpa och lära mig allt som behövs för en kyrkoherdetjänst. Med de gåvor jag fått och de utmaningar som satts på min väg är det tydligt vad Herren förbereder mig för, även om det inte är dit jag själv skulle gå i första hand just nu.

»Alla kan vi tjäna församlingen, varandra och Gud med de nådegåvor vi har.«

JAG HÄVDAR att det kommer bli bättre i slutändan ändå. Medan Herren helt säkert leder en i allt så länge som man tjänar Honom, så nås en högre topp i livet ifall man dessutom gör det med de gåvor Han gett. Alla kan vi tjäna församlingen, varandra och Gud med de nådegåvor vi har. Vi kan välja att göra något annat och Gud kan fortfarande leda oss så att vi kan göra det bästa av vårt val, men toppen på vart det leder oss i livet är inte lika högt uppe som den kunde vara. Man bör sträva efter att hitta den plats där man som bäst kan bygga upp Guds rike, för även om man inte ser det direkt så finner man den största glädjen när man låter Gud leda vägen. Ibland hittar man rätt direkt, ibland kräver det sökande, men Gud är trofast och överger oss inte oavsett vad.

Jakob Nylund har varit sommarteolog i Jomala församling.

ÅBO Fyra B:n

Samtal om livet

Att vara människa är att vara begränsad och beroende men också att få känna sig bekräftad och behövd. Kom med och samtal om dessa fyra B:n tillsammans med **Björn Vikström** och **Maria Björkgren-Vikström**.

Vi samlas i Aurelias musiksall (3 vån.) fyra tisdagar under hösten. Man kan vara med varje gång eller delta i enskilda träffar. Ingen anmälan.

- 6.9.2022 kl. 18.30-20 "Att vara bekräftad".
- 4.10.2022 kl. 18.30-20 "Att vara begränsad".
- 1.11.2022 kl. 18.30-20 "Att vara beroende".
- 29.11.2022 kl. 18.30-20 "Att vara behövd".
- Kontaktperson: Maria Björkgren-Vikström maria.d.bjorkgren-vikstrom@evl.fi eller 040 341 7477.

Jag är alltid glad när jag går hem!

För Erkki Kruuna är det glädje, gemenskap och terapi att sjunga i kyrkokören i Pargas församling. Han var med när kören grundades för nio år sedan – och vid insjungen sjöng han en hockeysång.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Erkki Kruuna växte upp i en finskspråkig familj i Munkviken i Pargas.

– Idag finns där eftertraktade bostäder, men på den tiden fanns det inte ens vägar. Vi gick till skolan över åkrarna och på vintern över isen, säger han.

Barndomen var tung på grund av hans pappas dominerande läggning. Kanske på grund av de upplevelserna fick han senare i livet kämpa med perioder av depression – som idag lyckligtvis hör till det förflutna.

Han gick i svenskspråkig barnträdgård och blev tvåspråkig. Sedan låg svenskan lite i dväla, men idag talar han flytande Pargassvenska – och de svenskakunskaperna har han haft stor nytta av i sitt arbetsliv som försäljare.

– Skriftskolan gick jag på finska. Jag blev god vän med prästens son – jag minns att vi bytte smörgåsar, för jag hade skinka och han böckling, och vi tyckte bättre om den andras! skrattar han.

Han misstänker att vänskapen med prästens son också hjälpte honom att bli konfirmerad, eftersom han aldrig riktig lärde sig förklara de tio buden.

”Erkki, du behöver bara tro”

Idag sjunger han sedan nio år tillbaka i kyrkokören i Pargas, och varje morgon tackar han Gud att han får vakna och varje kväll tackar han Gud för dagen som varit.

– Det har blivit en vana. Jag går igenom det som hänt under dagen. Det känns viktigt för mig att tacka: jag är ju 69 år och vet inte hur många år jag har kvar.

När han för många år sedan kämpade med livsproblem var det en vän som sa: ”Erkki, du behöver bara tro på en högre makt som är större än du själv.” Det tog han till sig.

För nio år sedan gick han till kantorn Hanna Lehtonen som leder kyrkokören i Pargas svenska församling för att sjunga in till kören. Han hade sett en annons i tidningen och tyckte att det kunde vara roligt att sjunga i kör.

– Jag sjöng Skellefteå AIK:s signaturlmelodi och den gick väl så högt att Hanna sa: ”Du är tenor!”

Det var han inte. På övningen fick han höra:

Erkki Kruuna blir glad av sin familj, av sina barnbarn – och av stugliv. FOTO: PRIVAT

»Alltid när jag går därifrån är jag glad.«

Gå dit bak med basarna. Där har han stannat i trygghet, mellan två duktiga basar som läser noter. Själv brukar han banda alla nya sånger under övningarna för att sedan lyssna på dem tills de sitter.

– Jag är bra på att härma!

Efter ett tag kände han att sången inte riktigt satt som den borde. Han talade med dirigenten Hanna och fick en privatlektion. Hon uppmanade honom att sjunga ut ordentligt.

– Man ska ha lungorna fulla med luft!

Sången ger energi

Erkki Kruuna säger att han aldrig mått dåligt när han varit på körövning.

– Alltid när jag går därifrån är jag glad. Det ger så mycket energi!

Musikengerockså i övrigt mycket glädje i hans liv. Alltid om han känner sig lite nere lyssnar han på musik.

Vad tycker du bäst om att sjunga?

– Taizésånger, de är korta och enkla. Och *Lacrimosa* av Mozart. De svåra kan vara en plåga att nöta in, men när de väl sitter är de härliga att sjunga!

Erkki Kruuna

Bor i Pargas, har stuga i Kirjais i Nagu. ”Jag älskar att vara där.”

Pensionär, 69 år. Har jobbat med försäljning och före pensioneringen med sitt eget rörmokarföretag.

Familj: Hustrun Åsa, döttrarna Annika (som bor i Sverige) och Fredrika (som bor i Danmark). Tre barnbarn, två av dem i Sverige och ett i Danmark.

Vad gör dig gladast i livet? ”Barnbarnen och att jag har familj – men också musiken.”

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Väg för moderna pilgrimer

Pilgrimsleden i Österbotten tar form. I år görs den preliminära märkningen för S:t Olavsleden.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KORSNÄS Från Sideby till Vasa. Från Karleby till Vasa. Här och där längs kustvägarna kan man nu hitta vita band med texten "Vandringsled" där pilgrimsleden S:t Olav Ostrobotnia märkts ut av ivriga vandrare och cyklister.

– Leden knyter an till den nordiska pilgrims-traditionen med S:t Olavsleden, som går till Trondheim i Norge, säger **Ann-Sofi Backgren** från Korsnäs. Hon är engagerad i referensgruppen för projektet S:t Olav Ostrobotnia, som administreras av Kronoby folkhögskola Kvarnen med **Carola Wiik** som projektledare och **Martin Näse** som primus motor för ruttdragningen.

För Ann-Sofi Backgren som har jobbat länge med landsbygdsutvecklingsfrågor sitter projektet som hand i handske.

– Det finns så många komponenter i det. Här finns en kulturhistorisk aspekt med de olika kulturupplevelsorna längs vägen, och förstås möjligheten att vara ute i naturen. Så hoppas vi att pilgrimsleden också ska befrämja de mindre samhällena, föreningar och företagare.

Tanken är nämligen att det så småningom också ska erbjudas möjlighet till övernattnings och mat längs vägen.

Hur ser då dagens pilgrim ut?

– Det finns ett nyvaknat intresse för pilgrims-vandring, konstaterar Ann-Sofi Backgren.

Fortsättningsvis finns det andliga intresset som en utgångspunkt. Dessutom lockar konceptet också människor som kanske inte är klassiska pilgrimsvandrare, men som söker ett djup och samtalspartner för samtal om livet under vägen.

– Sedan finns de som vill vandra i historiska fotspår, och naturentusiasterna som gärna går i skog och mark, bor i tält och lagar mat på spritkök.

Det finns också vandrare som är ute efter internationell samhörighet.

– Inte minst för den överarbetade nutidsmänniskan som vill varva ner och lämna bort mobilen ett tag har pilgrimsvandringarna mycket att erbjuda, berättar hon.

Pilgrims-vandraren leds genom skog och mark. FOTO: MARTIN NÄSE

Ann-Sofi Backgren vid Molpehällarna. FOTO: PRIVAT

Årets sommarteater vid Korsnäs prästgårdsmuseum. Ann-Sofi Backgren till höger som fru Kalm. FOTO: KENTH NEDERGÅRD

Nordens svar på El Camino?

Pilgrimsvägen bygger på redan existerande leder i skog och mark.

– Man behöver inte vara en supervandrare direkt, utan man kan också gå delar av sträckan, eller cykla. Alla ska känna sig välkomna att ta del av leden. Det finns ju både mer och mindre vana vandrare, säger Ann-Sofi Backgren.

Än så länge är rutten preliminär, men ambitionen är att leden ska certifieras. Då har man rätt att sätta ut riktiga skyltar med S:t Olavsmärket i terrängen.

– Certifiering i det här fallet betyder att vi är uppkopplade till Europarådets kulturvägar. Det är pilgrimscentret i Trondheim som har ansvar för den nordiska delen, och vi har diskuterat med dem. Vi hoppas att den nordiska S:t Olavsleden kan bli Nordens variant av El Camino.

Fru Kalm på årets sommarteater

Ann-Sofi Backgren är en verklig mångsysslare

inom kulturbranschen, med stor passion för historia och hembygden. I somras blev det också ett inlägg i Korsnäs prästgårdsförenings sommarteater om Gabriel och Pehr Kalm, där hon spelade prästfrun Kalm.

– När Anita Ismark ringde och frågade om jag kan vara med i pjäsen kunde jag inte tacka nej. Jag filade lite i min kalender fast det satt hårt åt. Vi spelade ju för ett gott ändamål, för att få lite intäkter så att vi ska få bergsvärme till Prästgårdsmuseet!

Museet är också en tänkbar möjlighet när logiska ordnas för pilgrimsvandrarna. Längs rutten behövs olika former av service: härbärgen, bed and breakfast, caféer ...

Vilka möjligheter ser du i pilgrimsprojektet?

– Vi tror starkt på det här. Det roliga är att också små aktörer kan vara delaktiga!

Sankt Olav Ostrobotnia

• Pilgrimsled som går genom Österbotten, från Sideby till Vasa och från Karleby till Vasa. Målet är att rutten certifieras 2023.

• Leden har en koppling till den svensk-norska **S:t Olavsleden** som går från Selånger utanför Sundsvall till Nidarosdomen i Trondheim.

S:t Olofs sjöled som går från Åbo domkyrka över Åland till Nidaros är också en del av Sankt Olav-projektet.

• På Facebooksidan **Pilgrimsvandring i Österbotten** finns mera info om leden. Där kan du också ge respons om du testat någon sträcka.

»Man behöver inte vara en supervandrare direkt.«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö. 4.9. kl. 11: Högmässa, Guy Kronqvist, Deseré Granholm

Sö 4.9. kl. 11: Söndagsskola i församlingshemmet

Må 5.9 kl. 18: Singelgrupp på Waterloo! Kom frimodigt med till en kravlös nystartad grupp för singlar, (med eller utan barn)! Vi samlas och spelar utspel och dricker kaffe tillsammans. Servering: 2 euro.

On 7.9 kl. 10: Månadsträff i Korsbäck. Kaffe, samvaro, andakt.

On 7.9. kl. 18: Sommarsamling på Strandhyddan. Mats Korsbäck, Gun Korsbäck-Orre, Erik Sepänaho, Rune Fant och Deseré Granholm.

To 8.9 kl. 10: Månadsträff i Harrström Uf. Kaffe, samvaro, andakt.

Sö 11.9: Kom med och fira diakonins 150-årsjubileum till Närpes församling. Vi deltar i högmässan, och efteråt blir det lunch och program med fokus på diakonin, i församlingshemmet i Närpes. Mera info i nästa Kyrkpressen. Gemensam transport från Korsnäs, anmälan till Hanna senast måndag 5.9.

Sö 11.9. kl. 18: (obs tiden) Kvällsgudstjänst Guy Kronqvist, Deseré Granholm

Barngrupperna startar enligt följande:

Varje tisdag kl. 10-12: **Liten & Stor**, vuxen-barngrupp, en kravlös samvaro. Kaffeservering & mellanmål för vuxna & barn. Välkomna också från grannbyarna!

4.9 **Söndagsskolan** i församlingshemmet, kl. 11-12

6.9 **Juniorer** i Taklax, åk 3-6, tisdagar kl. 14.30-16 efter skolan jämna veckor

7.9 **Juniorer** i Molpe, åk 3-6, onsdagar kl. 14-15.30 efter skolan jämna veckor

8.9 **Juniorer** i Församlingshemmet, åk 3-6, torsdagar kl. 14-15.30 jämna veckor

13.9 **Miniorer** i Taklax, åk 1-2 tisdagar kl. 12.30-14 ojämna veckor. Obs! Vi hämtar barnen utanför skolan.

14.9 **Miniorer** i Molpe, åk 1-2, onsdagar kl. 13-14.30 ojämna veckor.

2.10: Inskrivning för årets **skriftskolelever**, 2022-2023, efter Mikaelisöndagens gudstjänst! Brev kommer att skickas till de kommande konfirmanderna under vecka 37.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 2.9 kl. 10: Föräldra-barngrupp börjar i Krs förs.hem. Caldén-Back Christina.

Sö 4.9 kl. 10: Högmässa i Lappfjärds kyrka. Engström,

KRISTINESTAD Utfärd

Utfärd till kyrkhelgen

Kristinestads svenska församling bjuder sina medlemmar på en gratis utfärd med buss till Kyrkhelg Nord i Karleby **lördagen 17 september**. Välkommen med! Bussen startar kl. 8 från Kristinestads kyrka. Hemfärden från Karleby är kl. 20.

Kyrkhelgen är de inomkyrkliga väckelserörelsernas gemensamma satsning, och tema för årets kyrkhelg är "Jesus till alla". Medverkande i programmet är bl.a: Erik J. Andersson, Peter Kankkonen och Nina Åström. Reseledare är kyrkoherde Daniel Norrback. Församlingen bekostar bussresan, men mat och övrigt betalar var och en själv. Anmäl om ditt deltagande senast 15.9 kl. 16 till daniel.norrback@evl.fi eller telefon: 040-5862370.

MALAX Unga vuxna

Sushi på Socken

Måndagen 5.9 kl. 18-20 hålls en träff för unga vuxna på Sockenstugan i Malax. Vi lagar och äter sushi tillsammans och planerar verksamhet för unga vuxna i församlingen. Träffen är till för dig som fyller 18 år under året 2022 och är upp till 29 år. Anmäl dig och eventuella matallergier till ungdomsarbetsledaren Anette Engsbo på tfn 0406507557.

Välkomna, vi syns på Socken!

Martikainen.

Sö 4.9 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström, Martikainen.

Sö 4.9 kl. 18: Psalmsångkväll i Lappfjärds kyrka. Martikainen Anna Karin

Ti 6.9 kl. 18.30: Ekumenisk bönesamling i kyrksalen i Lfds förs.hem

On 7.9 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka.

Fr 9.9 kl. 19: Pärbandet i kyrksalen i Lfds förs.hem.

Samling för kvinnor i olika åldrar. Tid för mat, gemenskap och inspiration. Kvällens talare Nanna Rosengård. Anmälan till Erica Norrback senast onsdag 7.9. Tel. 040 7523232.

Fr 9.9 kl. 21: Mässa i Lappfjärds kyrka. Norrback Daniel.

Lö 10.9 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström, Martikainen.

Sö 11.9 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Martikainen.

NÄRPES Samling "Hopp"

Diskussionskväll och bokbord

Tisdagen 6.9 landar Fontana Medias höstturné och bokbord i Närpes församlingshem. Temat för samlingen är "Hopp".

Tidtabell: Bokbord kl. 15, servering kl. 17 och kvällsprogram kl. 18. Huvudgäst är biskop **Bo-Göran Åstrand** som i höst utkommer med boken *Brev i brytningstider*. I samtalet medverkar Sofia Torvalds och Jan-Erik Andelin.

Varmt välkommen!

KORSNÄS Samling

Singelgrupp

Måndagen 5.9 kl. 18 startar en singelgrupp på Waterloo. Välkommen med till en kravlös grupp för singlar, med barn eller utan! Vi samlas och spelar utspel och dricker kaffe tillsammans. Servering: 2 euro.

Sö 11.9 kl. 18: Gudstjänst i Krs kyrka. Engström, Martikainen.
Sö 11.9 kl. 18: Gospelkör i Kristinestads församlingshem. Kom med och sjung gospel med Nanna Rosengård.
Ti 13.9 kl. 12: Härkmeri syförening. Terminsstart. Norrback Erica.
Ti 13.9 kl. 14: Diakonisyföreningen. Vi återupptar våra träffar inom diakonisyföreningen i Lappfjärds församlingshems grupprum. Samtal, handarbete och insamling av medel för diakonala ändamål ligger i fokus för våra träffar. Kom med du också, alla välkomna! af Hällström Inga-Lene.
On 14.9 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka.
To 15.9 kl. 11.30: Pensionärssamling i Krs förs. hem. Siv Hellman och Anna-Lisa Nilsson.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes:

To 1.9 kl 18: Diakoner tre på turné i Frönäs bönehus. Program, kaffeservering och lotteri. K.Ö, B.L-E, A.B
Lö 3.9 kl 18: Country gospel på Fridskär. Homeward Bound och Emilia & David Lövsund medverkar. Hamburgare serveras, fritt inträde
Sö 4.9 kl 12: Gudstjänst i kyrkan. U.S, J-O.G
Ti 6.9 kl 16: Fontana Medias bokbord och höstturné vid församlingshemmet. Bokbord kl 15, servering kl 17 och kvällsprogram med biskop Bo-Göran Åstrand, Sofia Torvalds och Jan-Erik Andelin kl 18
On 7.9 kl 18: Litteraturskafferiet på Närbok. A.B
Sö 11.9 kl 12: Diakonisöndagens högmässa i kyrkan. A-M.A-W, G.L-L, K.Ö, B.L-E, A.B. Efter mässan lunch och program i församlinghemmet. Se puff!
Ti 13.9 kl 13: Karasamling i församlingshemmet. A.B
Sö 18.9 kl 12: Gudstjänst i kyrkan. U.S

Övermark:

Sö 4.9 kl 10: Gudstjänst i kyrkan. M.J
Må 12.9 kl 13: Symötet i församlingshemmet startar. K.Ö
Fr 16.9 kl 18.30: Karasamling i församlingshemmet. A.B
Sö 18.9 kl 10: Gudstjänst i kyrkan. U.S, G.L-L

Pörtom:

Sö 11.9 kl 10: Högmässa i kyrkan. U.S, J-O.G
On 14.9 kl 13: Karasamling i församlingshemmet. A.B
To 22.9 kl 13: Pensionärsträff i församlingshemmet. K-Ö, J-O.G

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 4.9 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.
Må 5.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Må 5.9 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.
Sö 11.9 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.
Må 12.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Må 12.9 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.
Ti 6.9 kl. 18: Ungdomskväll i församlingshemmet. Målgrupp åk 7 uppåt. Kom gärna med förslag på program till kommande ungdomskvällar!

MALAX

Sö 4.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Kyrktaxi. Tornberg, Lax.
Sö 4.9 kl. 10: Söndagsskola i KH varje söndag för barn från 4 år.
Sö 4.9 kl. 16: The Gospel Voice i KH.
Må 5.9 kl. 18: Unga vuxna i Socken. Mera info i puffen!
On 7.9 kl. 9: Träffpunkten i FH onsdagar kl 9-13. Arr. Psykosociala föreningen Träffpunkten.
On 7.9 kl. 13: Junior för åk 1-4 kl. 13-16 i KH.
On 7.9 kl. 19: Kvällsandakt i KH första onsdagen varje månad.
To 8.9 kl. 9.30: Familjeklubben kl. 9.30-12 i FH.
To 8.9 kl. 13: Minior för åk 1-2 kl. 13-15 i FH.
To 8.9 kl. 13: Junior för åk 3-4 kl. 15-16.30 i FH.
Sö 11.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.
Må 12.9 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85.

PETALAX

Sö 4.9 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.
Ti 6.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Ti 6.9 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.
Ti 6.9 kl. 18: Ungdomskväll i prästgården. Målgrupp åk 7 uppåt. Vi skruvar cyklar och mopeder i garaget, inne i prästgården kan man spela spel m.m. Kom gärna med förslag på program till kommande ungdomskvällar!
Sö 11.9 kl. 12: Gudstjänst. Enlund, Brunell.
Ti 13.9 kl. 10: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Ti 13.9 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.

KOLUMNEN

FRANK ISAKSSON

Kyrkan är vi

HÖST ÄR uppbrott. Att ta farväl av sommaren och återgå till en kanske lite mer förutsägbare vardag. Att se fram emot att det blir kallare och välkomna den mörkare årstiden.

För många av oss innebär det att gå tillbaka till ett jobb efter semestern. Att flytta, byta skola eller flytta upp en årskurs. För min del blir det att bryta upp från Österbotten och köra nordost till Kirkenes i Norge, där jag ska jobba som präst i några månader.

JAG TYCKER om hösten och ser fram emot de utmaningar som väntar på mig. Nya människomöten, andra traditioner, en lite annan kultur, andra språk (bland annat nordsamiska och kvänska) och säkerligen ett delvis annorlunda sätt att vara kyrka på.

För kyrkan ska ju, åtminstone som jag ser det, vara en del av hela livet. Inte något vid sidan av livet. Den ska heller inte bara få finnas med vid vissa milstolpar i våra liv. För att bli riktigt relevant för gemene man tror jag kyrkan alltmer behöver få bli en del av vår vardag.

»Vi behöver den trygghet och gemenskap som kyrkan kan ge. Vi behöver det hopp och det ljus som den står för.«

Men hur ska vi komma dit? Vägen kan kännas lång, men den är inte oframkomlig. Kyrkan har en framtid och vi behöver den mer än någonsin. Vi behöver den trygghet och gemenskap som kyrkan kan ge. Vi behöver det hopp och ljus som den står för. Men vi kan också behöva våga omdefiniera vad det är att vara kyrka och se vilken vår egen plats och uppgift i gemenskapen är.

KYRKAN KAN aldrig sluta utvecklas eller omformas, då dör den. För kyrkan är vi, en levande organism där Jesus Kristus är Herre och alla som vill tro på honom och bekänna honom som Herre i sitt liv är lemmar i den kroppen.

Ha en god höst! Herren vare med dig!

Frank Isaksson är församlingspastor i Bergö och Petalax församlingar.

NÄRPES Diakoni

Diakonimässa och fest

Diakonins 150-årsjubileum firas med mässa i Närpes kyrka **söndagen 11.9 kl. 12**. Efter mässan blir det lunch och program med fokus på diakonin i församlingshemmet. Anmälningar för maten senast måndag 5.9 till Kristina Örn, tfn 040 711 7685.
Välkommen!

”Arbetet blir aldrig ensidigt”

År 1989 kom han in på ett vikariat i församlingen. I dag har Kjell Storgeust arbetat i över 30 år med församlingsekonomin i Närpes.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Det är ett mångsidigt jobb! säger **Kjell Storgeust** om sitt arbete som ekonomichef i församlingen.

Ekonomi- och personalförvaltningen ligger på hans bord, men ibland kan övriga uppdrag rentav ta mer av hans tid.

– Jag får arbeta också med allt möjligt praktiskt inriktat, som skogar och fastigheter.

Det har han ingenting emot. Han trivs med att vara engagerad i byggnadsprojekt. ”Det ger synligt resultat!” konstaterar han.

– Vi har haft många stora renoveringsprojekt och det har varit något på gång hela tiden.

Och projekten tar inte slut. Församlingens kyrkor börjar vara genomgångna, men renoveringsbehov finns till exempel i Pörtom församlingshem.

En möjlighet som gavs

Till en början var det inte ett arbetsliv som församlingsekonom Kjell Storgeust såg framför sig efter studierna i privaträtt och nationalekonomi vid Åbo Akademi. När han ramlade in på ett vikariat i församlingen tänkte han att det skulle vara fråga om en kortare tid innan han drog vidare till annat. Men så småningom fick han fast jobb, och sedan har han stannat.

– Det var en möjlighet som gavs. Ansökningarna till andra jobb har alla blivit på datorns hårddisk.

Från knatter på skrivmaskin till en digital vardag

Det har hunnit hända mycket under hans drygt 30 år i församlingen. De tre församlingarna som först bildade en samfällighet har slagits ihop, och arbetsmetoder och -system har förändrats. Den tekniska utvecklingen har varit påtaglig.

– Till en början skrev jag protokollen på en gammal skrivmaskin. När jag fick en elektrisk skrivmaskin med korrigeringsband kändes det redan som om det gått framåt.

Löneräkningen sköttes på stora blanketter, och lönekorten var på papper.

– Allt var mera tidskrävande och krävde större matematik.

Han är glad över att den tekniska utvecklingen också ger snabbare möjligheter till kommunikation.

– Man säger ofta att beslutsprocessen är långsam i kyrkan, men de tekniska hjälpmedlen ger möjlighet till att ta kontakt med folk

Kjell Storgeust är ekonomichef med många olika uppgifter på sitt bord. FOTO: PATRIC SJÖLANDER

och få ut informationen mycket smidigare.

En av de största förändringarna under den tid Kjell Storgeust arbetat är att Kyrkans servicecentral Kipa har tagit över många funktioner. Kjell Storgeust är skeptisk. Han tycker att Kipa är för dyrt och komplicerat.

– Om man får vara lite kritisk tycker jag att kyrkan skaffat alltför stora system. För gravvårdsfondbokföringen använder vi till exempel ett gratisprogram, som fungerar fullt tillräckligt.

På fritiden vill Kjell Storgeust helst hålla sig långt från allt pappersarbete. Då är det skärivis-telse och enkel skogsrojning som lockar mest. Sportintresset har lett till att han har varit engagerad i olika servicefunktioner vid fotbollsplanen.

– Motorcykeln hör också till de trevligaste intressena. Det ger en annan känsla av att uppleva omgivningen och naturen än när man kör bil.

Kjell Storgeust

Bor: Töjby, Närpes.

Är: Ekonomichef i Närpes församling.

Familj: Fru och två barn, 21 och 24 år.

På fritiden: Skärgårdsliv, skogsrojning, idrotts- och motorcykelintresse.

Vad är det mest givande i ditt arbete?

– Jag tycker att vi har kunnat åstadkomma mycket trots en jämförelsevis låg kyrkoskattesats. Fastän medlemsantalet har minskat har vi lyckats upprätthålla både verksamhet och fastigheter. Det ser jag som positivt!

»Det har varit något på gång hela tiden.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En mammas berättelse

– Jag skulle så gärna vilja klara mig på egen hand! Det är ”Annas” högsta önskan. En anonym fyrbarnsmor berättar om sin kamp för att skapa ett gott liv för sina barn.

TEXT: NINA ANDRÉN

”Anna” som egentligen heter något annat är ensamstående mor till fyra barn i åldern 10–18 år. Hon arbetar inom ett låglöneyrke.

– Jag har under en längre tid burit hela ansvaret för barnens uppväxt och fostran, eftersom pappan till barnen inte har varit närvarande i deras liv, berättar hon när hon svarar skriftligen på frågor.

Anna föddes som ett oönskat barn. Hon har alltid fått uppleva att hennes mor inte ville ha henne, och så har det fortsatt genom hela livet. Modern satte dagligen sprit i kaffet – med tiden allt mera – och fadern var mycket borta i sitt arbete. När han var hemma, satt han bakom stängda dörrar.

– Jag var ett mycket ensamt barn, och som i så många andra familjer med drogproblem var det inte läge att ta med några kamrater hem.

Somrarna var Annas räddning. Då fick hon vara hos sin farmor, som gav henne den kärlek som hon så mycket saknade i hemmet.

Pappan till barnen kunde i början ge henne den närhet hon så väl behövde. Men han fick mentala problem.

– Vi flyttade mycket, och det hände mycket i livet som var tungt med flera missfall och ett barn som har specialbehov.

Anna vill inte så gärna berätta så mycket om sin man, men hon nämner att han ville ha många barn, för då fanns hon i hemmet.

Barnen kommer först

Anna har alltid satt barnens väl i första hand, också under de tider när hon själv har mått mycket dåligt.

– Livet har inte varit och är inte så lätt, men jag har lärt mig att be om hjälp, skriver hon.

Det känns ibland svårt när hon inte kan ge barnen det som andra barn får. De säger inte längre vad de önskar sig, eftersom de vet att det är omöjligt. Kläderna köps på loppis. Semestrar och nya saker som andra har kan de bara drömma om.

– Maten som kommer via mathjälpen varje vecka är till stor hjälp, och till julen har jag fått hjälp via diakonin. Det känns bra att det finns sådana som vill hjälpa barnfamiljer, säger hon.

Naturen är den plats där ”Anna” hittar styrka. Kvinnan på fotot har inte med artikeln att göra. FOTO: UNSPLASH/FLORIAN VAN DUYN

Vi har fått det viktigaste

Anna ser ändå med blicken fram mot den annalkande vintern.

– Jag hoppas och ber att jag ska klara mig ekonomiskt när allt har blivit och blir dyrare. Hur ska jag ha råd med mat och elektricitet och bränsle till bilen?

Fortsättningsvis är naturen den plats där Anna finner styrka. Hon rör sig mycket ute i naturen med barnen.

– Vi plockar bär och svampar – allt sådant som naturen ger gratis.

De äldre barnen tröstar henne, och säger att de har fått det viktigaste. Anna har varit närvarande och gett dem kärlek. Det räcker för dem. Dessutom har barnen lärt sig att tänka på andra. Också de dagar när de har litet mat på bordet är barnen måna om att maten ska räcka till alla – också till mamma.

Anna ville svara skriftligt på frågorna. Men det har inte varit lätt. Hon är själv förvånad över hur ont det gör att berätta om allt svårt som har hänt i hennes liv.

Hon har skrivit, gråtit, rivit sönder och börjat

om från början. Ändå avslutar hon med att säga:

– Det kunde vara värre också! Jag är så tacksam för mina barn, och att de växer upp till fina människor. Jag är också tacksam för livet. Farmor som var så viktig lärde mig att tacka Gud och be aftonbön. Det har jag burit med mig genom hela livet.

Vill du vara med och hjälpa?

”Anna” som blev intervjuad är bara en av många vi möter inom diakonin! Om du har möjlighet att hjälpa någon i din egen församling, så kan Du bidra med en större eller mindre summa till församlingarnas diakonifonder!

Diakonifondens Iban-kontonummer är FI07 4970 1440 0007 15, BIC: HELSFIHH. I meddelandefältet skriver du din egen församlings namn, så kanaliseras pengarna till någon i just din församling.

Penninginsamlingens tillståndsnummer är: RA/2020/1354

»Livet är inte så lätt, men jag har lärt mig att be om hjälp.«

Hjälpvilja och omtanke – tre diakonissor berättar

Som diakonissa möter man människors konkreta behov av stöd, tröst och materiell hjälp. Med hjälpvilja och kärlek som drivkraft har de här tre diakonissorna lämnat viktiga spår efter sig.

TEXT: NINA ANDRÉN, HANNA SAARIJÄRVI OCH JOANNA HOLM

GUNNE BREDBACKA (WESTER)

Under början av 50-talet flyttade Gunne Wester (senare Bredbacka) från Solf till Helsingfors för att bli diakonissa vid Helsingfors Diakonissanstalt. På den tiden var det ett stort steg för en ung kvinna från landsbygden i Österbotten. Innan hon blev klar med sina studier skickade Solf församling en begäran till Diakonissanstalten om att de skulle få Gunne som diakonissa till Solf och Sundom. På 50-talet kunde man inte söka sitt arbete, utan församlingen kallade till tjänst och Diakonissanstalten placerade ut diakonissorna i församlingarna.

Som en av de första diakonissorna i Solf fick Gunne vara med och skapa rutiner för hur diakonin skulle fungera. Tillsammans skötte hälsosystemen och diakonissan all sjuk- och hälsovård på kommunens område. Hälsosystemen hade hand om barnen och mödrarna, medan Gunne skötte om alla äldre. Hon berättar livligt om olika uppdrag hon hade och olika hem som hon besökte. Det fanns ingen fungerande socialvård, så det var många hem där misären var stor. Avstånden kändes långa med den tidens sätt att ta sig fram, så Gunne berättar också om hur hon sov över natten i ett hem, eftersom injektioner skulle ges både morgon och kväll. Sjukvården upptog nästan helt hennes arbetstid i Solf. Den andliga omvårdnaden har hon haft mera tid för under sina år som diakonissa i Jakobstad. Hon berättar med värme om alla vänliga människor som ville henne väl i Solf och Sundom.

Gunne lämnade stora avtryck efter sig i försam-

Det fanns många hem med stor misär, berättar Gunne Bredbacka. FOTO: PRIVAT

lingen innan livet förde henne vidare till andra uppgifter. Idag är Gunne Bredbacka 93 år gammal och bor på Mariahemmet i Jakobstad, där hon också arbetade som föreståndare i många år.

Behoven sträckte sig från vaggan till graven, säger Ines Friberg. FOTO: PRIVAT

INES FRIBERG

Jag är hemma från Brändövik i Replot. Jag fick både sjukskötar- och diakonisskompetens, och blev diakonissvigd 1972. Jag hörde till den första kursen som fick en mera självårdsinriktad utbildning. Genast efter studierna fick jag ett vikariat i Matteus församling i Helsingfors. Efter det arbetade jag både i Munsala och i Esse församlingar innan jag kom till Kvevlax församling, där jag arbetade i 24 år.

När man kommer som ny till en församling är det viktigt att utforma arbetet enligt de behov som finns. Och sedan kan man bara göra sitt bästa för att möta de behoven. Jag arbetade mest med de äldre i församlingen, men jag har också skött föräldrabarnverksamheten och juniorarbetet i vissa församlingar. Det kändes ibland som att behoven sträckte sig från vaggan till graven.

Min arbetsdag började oftast på diakonimottagningen. Efter det åkte jag för det mesta ut på hembesök. På eftermiddagarna höll jag ofta någon grupp – som exempelvis pensionärsträff, en grupp för personer med funktionsnedsättning eller sykreter.

Under min tid i Munsala blev vi framtagna sjukvården. Jag är tacksam för min sjukskötarutbildning, men för mig har självården alltid varit det viktigaste. Kontakten till den högste arbetsgivaren Jesus Kristus är viktig om man ska orka i arbetet. Jag fick mina andliga behov fyllda genom att sitta med församlingsborna i söndagens gudstjänst. Diakonissvigningen minns jag också med värme, det var en stor dag och mycket känslor.

REPLOT Liv & tro

Alphakurs

Är du intresserad av att gå en kurs om andlighet, livet och tron?

Alphakursen i Replots församling startar **6.9 kl.** 18 i församlingshemmet och pågår i tio tisdagar och ett veckoslut. En kväll består av matstund, föredrag, kaffe och diskussion.

Anmäl till kansliet tel: 044 3560543 eller till replot. församling@evl.fi. Fördragshållare är Berndt Berg, Ruth Vesterlund med flera.

Varmt välkommen!

PROSTERIET Psykisk ohälsa

Träffdag

Korsholms prosteri ordnar en träffdag för personer med erfarenhet av psykisk ohälsa på Alskathemmet **29.9 kl. 11–15.30**. Tema: Tillit. Dagen innehåller lunch, kaffe, fri samvaro och andakt, samt möjlighet att promenera, pyssla och måla. Avgift 10 €. Anmäl **senast 14.9** till Joanna Holm 050 541 4740 eller Susanne Blomqvist 044 480 8363.

ALLA Mässa

Jubileumsfest!

I år är det **150 år** sedan den första diakonissan vigdes till tjänst i Finland. Det firar alla församlingar i Korsholm med gemensam högmässa i Korsholms kyrka, **söndagen 11.9 kl. 11**.

Efter högmässan förflyttar vi oss till församlingshemmet för att njuta av god servering, födelsedagstårta, gemenskap och intressant program. Pensionerade diakonissorna Ines Friberg och Kerstin Borg samt församlingarnas nuvarande diakoniarbetsre medverkar.

Varmt välkomna!

Kerstin Borg började från helt tomt bord som diakonissa i Korsholm. FOTO: PRIVAT

KERSTIN BORG

Min tid som diakonissa sammanföll med ett nyorienteringsskede. Med hälsovårdslagen 1973 framtogs diakonissorna sin roll i sjukvården. År 1976 öppnades diakoniutbildningen vid diakonissanstalten i Helsingfors också för studerande med annan utbildning än sjukskötare. Jag var dryga 30 år och blev specialgodkänd av domkapitlet med min något brokiga bakgrund. Jag var farmaceut, hade arbetat som lärare, gått kyrkans långa självavårdsutbildning samt avlagt några akademiska vitsord.

Sommaren 1977 började jag arbeta i Korsholms svenska församling där jag stannade i tio år innan jag fortsatte som socialterapeut på Pixnekläniken. Jag började från helt tomt bord. Ingen instruktion för tjänsten, inget arbetsrum, ingen fungerande diakonidirektion. Och församlingen hade inte haft någon diakoniarbetare de senaste tre åren.

Jag orienterade mig utifrån det som då stod i kyrkolagen. ”Diakoni är av kristen kärlek given andlig, lekamlig och materiell hjälp. Denna bör i första hand ges dem som icke på annat sätt bispringas.”

Jag fann att en sådan grupp som samhället inte befattar sig med är de som förlorat

någon närstående. Jag besökte alla sörjande och kollade upp hurdant nätverk de hade. Jag gjorde också hembesök till gamla och ensamma och personer med mentala och andra problem. Jag ordnade besöks-tjänstkurs för att lindra ensamhet. Tillsammans med kaplanen besökte vi ett åttiotal ensamma äldre före julen. Jag höll juniorgrupper i Smedsby och med dem och med hjälp av ett par mammor i andra byar ordnade vi flera år lucibesök hemma hos äldre.

Jag annonserade om start av en böne- och samtalsgrupp i närbutikens reklamblad. Från en ringa början växte gruppen till trettiofem medlemmar som måste delas i tre grupper. Jag samlade söndagsskollärare och församlingsfaddrar och tillsammans med vuxeninstitutet ordnades familjekursen ”Att leva tillsammans – roligt och jobbigt”. Jag fick en välfungerande diakonidirektion med Elly Sigfrids som kunnig ordförande. Småningom lediganslogs också den andra diakonitjänsten. Karin Klockars skötte då utbyarna och jag fick satsa på båda språkgrupperna i Smedsby.

Efteråt har jag särskilt saknat skriftskollägen och Lars Sigfrids pensionärsutfärder, speciellt flerdagarsresorna där man hann umgås.

KOLUMNEN

HANNA SAARIJÄRVI

Det är inte säkert att steget i tron blir lätt

JAG TÄNKER ofta på bibelversen i Johannesevangeliet 10:4: ”När han har fört ut alla sina får går han före dem, och fåren följer honom eftersom de känner hans röst.” I liknelsen pratar Jesus om hur fåren som han har i sin fårahjord känner honom och följer hans röst. För att höra Jesu röst behöver vi känna Jesus. För att höra hans röst behöver vi lyssna.

Vi lyssnar oftast noggrannare till Guds röst, när vi förväntar oss att höra något av honom. Det kan exempelvis vara när vi ska ta något stort beslut. Ibland kan det vara alldeles tyst från Gud, eller för min del kan det upplevas så. Jag skulle mer än något behöva höra Guds åsikt i detta, men jag hör ingenting. Ibland kanske Gud vill att vi själva ska göra aktiva val i tron, även när vi inte hör så mycket av honom.

»Ibland kan det vara alldeles tyst från Gud, eller för min del kan det upplevas så.«

ATT I bön med Gud ta ett steg i tro och lita på att han håller mig i handen och leder mig rätt kan vara spännande och skrämmande. Vad vi sedan under vårt steg i tro stiger på är en annan fråga. Det är inte säkert att steget i tron kommer att bli lätt. Plötsligt kanske vi står på obekväma och vassa stenar, som är svåra att gå på. Då behöver vi påminna oss om att den som håller oss i handen också ger oss balansen. Även om jag tar ett steg i tro och blir tvungen att gå på stenig mark en tid, går jag fortfarande med den som ger mig den balans jag behöver för att ta mig framåt och igenom de mest smärtsamma ställena på vägen. Oavsett vad jag stiger på så har jag balansen, Jesus, vilket gör att jag hålls stående.

NÄR VI följer Gud får vi lita på att han också går med oss. När vi inte hör någon röst får vi förlita oss på att den som vi håller i handen, Jesus, har gått smärtornas väg för alla, för att vi inte skulle behöva göra det. Han lovade aldrig en smärtfri väg här på jorden, men han lovade att alltid vara hos oss. Och med Jesus blir den steniga marken lite mindre smärtsam att gå.

KONTAKT Diakoni

Känns livet svårt?

Ibland smärtar livet. Vi möts alla av olika bekymmer under livet, och oftast lättar det om man får samtala med någon om det som är svårt. Ingenting är för stort eller för smått, och ingenting är främmande för oss som jobbar inom diakonin i Korsholms församlingarna!

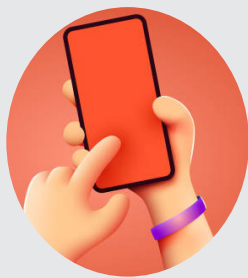
Korsholm: Sandra Mörk, diakon, tfn. 044 356 0530, sandra.mork@evl.fi eller Hanna Saarijärvi, vikarierande diakon, tfn 044 322 6707, hanna.saarijarvi@evl.fi.

Mottagnings- och telefontider: tisdag och torsdag kl. 9–11 i Smedsby församlingsgård. Om de här tiderna inte passar, går det bra att komma överens om en annan tid per telefon eller e-mail.

Kvevlax: Nina Andrén, diakonissa, tfn 044 0462312, catarina.andren@evl.fi. Ring så kommer vi överens om tid!

Replot: Leif Galls, diakoniarbetare, må–fre 9–11.30 tfn 044 352 0156. Om det är möjligt, svarar Leif i telefon också andra tider.

Solf: Joanna Holm, diakoniarbetare, tfn 050 541 4740. Ring så kommer vi överens om tid!

Hanna Saarijärvi är vikarierande diakon i Korsholms svenska församling.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barncafé: fr 2.9 kl 9.30–11 i Smedsby fg. Henna Lundström och Sanna Saarela. (Varje vecka.)

Högmässa: sö 4.9 kl 11 i kyrkan. Rune Lindblom och Erica Nygård.

Föräldra-barncafé: on 7.9 kl 9.30–11 vid Carpella i Karperö. Henna Lundström och Sanna Saarela. (Varannan vecka, jämna veckor)

Garden-party för ungdomar: to 8.9 kl 18 i ungdomsutrymmena i Gamla Vasa. Program och servering. Kråkskogs-bagaren är på plats och serverar nybakade syltgrisar! Anmälan per sms till Tommy Rannanpää, tel 0400 706 576.

Korallkören övar: to 8.9 kl 19 i kyrkan. Körledare Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Föräldra-barncafé: fr 9.9 kl 9.30–11 i Smedsby fg

Festmässa: sö 11.9 kl 11 i kyrkan. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström, Sandra Mörk och Hanna Saarijärvi. En sånggrupp medverkar också. Högmässan strömmas på församlingens Facebook-sida. Diakonin i Finland fyller 150 år och firas med gemensam festmässa i Korsholms kyrka. Efter avslutad mässa blir det jubileumsfest i församlingshemmet med program och servering. Om du vill beställa **kyrk-taxi** ring till pastorskansliet, tel 0400 415 008 senast torsdag 8.9 kl 12.

Föräldra-barncafé: on 14.9 kl 9.30–11 i Tölby hembygdsgård. (Varannan vecka, udda veckor)

Körskolan: (kör för åk 1–4) övar on 14.9 kl 17.30–18.10 i kyrkan. Körledare Erica Nygård.

Kör för alla: on 14.9 kl 18.30–20.30 i församlingshemmet i Gamla Vasa. Körledare Ann-Christine Nordqvist-Källström.

För mera information om våra körer: se www.korsholmssvenskaforsamling.fi/kom-med/musik!

KVEVLAX

Bön- och nattvard börjar igen: fr 2.9 och fr 9.9 kl.8.45.

Gudstjänst: sö 4.9. kl.10. Erik Vikström pred, Vesterlund, Andrén. Efteråt kyrkkaffe med diskussion i fh.

Bön för bygden: må 5.9 kl.19 i Krubban.

Mathjälpen: ti 6.9 och ti 13.9 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Föräldra-barngrupp: on 7.9 och on 14.9 kl.9.30 i dagklubben. Nina Andrén.

Karakaffe: to 8.9 kl.9.15 i ds.

Gemensam diakonigudstjänst i Korsholms kyrka: sö 11.9. kl.11. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström, sånggrupp. Strömmas på Korsholms svenskas Facebooksida. Efter gudstjänsten firas Diakonins 150-årsjubileum med servering o program i församlingshemmet i Gamla Vasa. Om skjuts behövs kontakta Nina Andrén tfn 0440462312. Obs! Ingen gudstjänst i Kvevlax denna söndag!

REPLLOT

Föräldra-barngrupp: i Replot församlingshem varje onsdag 9.30–11.00. Fri samvaro och servering.

Gudstjänst: i Replot sö 4.9 kl.10. Kyrkkaffe.

Högmässa: i Björkö sö 4.9 kl. 12.30.

Under hösten ordnas en alpha kurs: med start 6.9.2022 kl. 18 i Replot församlingshem. Kvällarna börjar med middag. Kom med och diskutera grunderna i kristen tro Anmäl dig till replot.forsamling@evl.fi eller 044 356 0543.

Mathörna: Björkögården on 7.9 kl.13. Besök av Minnenas café. Anm senast 5.9 till Barbro Lähdesmäki tel. 044 3520 011.

Högmässa: i Replot sö 11.9 kl. 10. Vesterlund, Mitts.

SOLF

Gudstjänst: sö 4.9 kl 10 med Patrica Strömbäck och Patrik Vidjeskog.

Motion & Mission: må 5.9 kl 9.30. Samling vid församlingshemmet för kort andakt och gemensam promenad. Ledare: Joanna Holm.

Junior: (för åk 1–3) må 5.9 kl 12.30–14.30 på prästgårdsvinden. Ledare Olof Jern och Sanna Huhta.

Träff för Små & Stora: ti 6.9 med drop-in från kl 9.30 i församlingshemmet. Fri lek, gemensam frukost (2 eur för vuxna, barnen äter gratis) och klapp- och klang-sånger står bl.a. på programmet!

Chill på vinden: (för åk 4–5) on 7.9 kl 14.30–16.30 på prästgårdsvinden. Ledare Olof Jern och Sanna Huhta.

Chill på vinden: (för åk 6) to 8.9 kl 14.30–16.30 på prästgårdsvinden. Ledare Olof Jern och Sanna Huhta.

Högmässa: sö 11.9 kl 11 i **Korsholms kyrka (OBS!)** Diakonin i Finland firar 150 år och därför ordnas gemensam festmässa och jubileumsfest i Gamla Vasa. (Ingen högmässa i Solf kyrka denna söndag!) Vid behov av **kyrk-taxi**, vänligen kontakta pastorskansliet senast torsdag 8.9 kl 12. Tel.nr. 0400 415 008.

Pensionärsträff: on 14.9 kl 13 i församlingshemmet. Kaffe och samvaro. Britten Nylund föreläser om temat ”Att se på ett annat sätt”.

Skriftskolstart med andakt: on 14.9 kl 18 i kyrkan. Patrica Strömbäck, Olof Jern, Patrik Vidjeskog och Joanna Holm. Välkomna alla 2008-födda ungdomar med vårdnadshavare för andakt, information och inskrivning i skriftskolan.

BERGÖ

Sö 4.9 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 5.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.

Må 5.9 kl. 13: Minor och junior i församlingshemmet.

Sö 11.9 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

Må 12.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.

Må 12.9 kl. 13: Minor och junior i församlingshemmet.

Ti 6.9 kl. 18: Ungdomskväll i församlingshemmet. Målgrupp åk 7 uppåt. Kom gärna med förslag på program till kommande ungdomskvällar!

MALAX

Sö 4.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Kyrktaxi. Tornberg, Lax.

Sö 4.9 kl. 10: Söndagsskola i KH varje söndag för barn från 4 år.

Sö 4.9 kl. 16: The Gospel Voice i KH.

Må 5.9 kl. 18: Unga vuxna i Socken. Mera info i puffen!

On 7.9 kl. 9: Träffpunkten i FH onsdagar kl 9–13. Arr. Psykosociala föreningen Träffpunkten.

On 7.9 kl. 13: Junior för åk 1–4 kl. 13–16 i KH.

On 7.9 kl. 19: Kvällsandakt i KH första onsdagen varje månad.

To 8.9 kl. 9.30: Familjeklubben kl. 9.30–12 i FH.

To 8.9 kl. 13: Minior för åk 1–2 kl. 13–15 i FH.

To 8.9 kl. 13: Junior för åk 3–4 kl. 15–16.30 i FH.

Sö 11.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Må 12.9 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85

PETALAX

Sö 4.9 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.

Ti 6.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.

Ti 6.9 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.

Ti 6.9 kl. 18: Ungdomskväll i prästgården. Målgrupp åk 7 uppåt. Vi skruvar cyklar och mopeder i garaget, inne i prästgården kan man spela spel m.m. Kom gärna med förslag på program till kommande ungdomskvällar!

Sö 11.9 kl. 12: Gudstjänst. Enlund, Brunell.

Ti 13.9 kl. 10: Familjeklubben, i församlingshemmet.

Ti 13.9 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ska ge smak på körerna

Kantorerna i Pedersöre förbereder nu höstens körstarter och hälsar gamla och nya körsångare välkomna med.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

PEDERSÖRE Speciellt med tanke på nya och nygamla sångare bjuder kantorerna in till en kördag som går under arbetsnamnet Körsmak den 1 oktober i Kyrkostrands församlingshem.

– Med dagen vill vi väcka liv i körerna efter coronatiden. Till den dagen bjuder vi speciellt folk som inte sjungit i kör tidigare eller inte gjort det på flera år och vill smaka på hur det skulle vara att sjunga i kör. Då ska man få prova på körgemenskapen och äta gott, säger Mikaela Malmsten-Ahlsved.

Körsångare kan de inte få för många av. Bara det finns intresse så finns det möjligheter. Genom kördagen vill kantorerna nu utreda intresset.

– Nivån på kördagen är att man kan vara ny, säger Diana Pandey.

Under dagen ska Christine Sten vara röstvärdare och man ska få lära känna sin röst.

Dagen avslutas med en musikandakt i Pedersöre kyrka kl. 18 där sångerna man övat under dagen framförs.

– Idealet är att dagen samlar en blandning av vana och ovana körsångarna så att de vana ger stöd och tryggheten åt de ovana, säger Malmsten-Ahlsved.

Man behöver inte kunna noter. Det enda kravet kantorerna ställer på deltagarna är att de ska ta sig till kördagen med ett öppet sinne.

Pandemin har påverkat deltagandet

Pandemin har inte nämnvärt påverkat antalet sångare i församlingens körer. Men trenden har redan tidigare varit att intresset för körerna är på nedåtgående.

– Folk har olika höga trösklar för att återvända till körerna efter pandemin. Det finns fortfarande de som av olika orsaker inte kan delta. Vi har inte för många sångare i någon kör och en del körer behöver flera sångare, säger Henrik Östman.

Hur många sångare som barnkörerna har är kanske det största frågetecknet.

Pedersörekantorerna Henrik Östman, Mikaela Malmsten-Ahlsved och Diana Pandey inleder höstens körverksamhet.

– De barn som inte fick börja sjunga i en kör i ettan eller tvåan är kanske de som man främst borde nå, säger Malmsten-Ahlsved.

Körerna behöver inte vara stora, påpekar hon. – Det räcker långt att se glädjen att få sjunga sångarna.

Hon har under livet fått växa genom olika sånggrupper och den vägen fått en kristen gemenskap.

– Samtidigt har budskapet vi sjungit om fått landa i mig. Då det varit så viktigt för mig vill jag erbjuda samma möjlighet åt andra.

– Och det gör gott för både kropp och själ att få sjunga. Dessutom har vi ju den andliga dimensionen med i våra körer, säger Pandey.

Kantorerna har fördelat församlingens körer mellan sig så att Malmsten-Ahlsved har hand om barnkörerna i Esse och Purmo samt Församlingsskören i Esse, Östman som nu återvänder till kantorsjobbet har hand om manskören och Sankt Olofskören medan Pandey

har kyrkokören och en barnkör i Kyrkostrand.

– Jag är beredd att starta upp en barnkör också på annan ort. Därför planerar jag att åka runt till olika Häftisgrupper i församlingen och sjunga med barnen för att se om det finns intresse, säger Pandey.

Kunde alla sjunga tillsammans?

Kantorerna delar en vision om att alla ålderskategorier i församlingen skulle få smaka på körsång. Ibland också i en gemensam kör.

– Det är ganska tokigt att man delar in församlingen i åldersgrupper. Vi ska vara tillsammans. För mig är idealet att alla åldersgrupper sjunger tillsammans, säger Östman.

Malmsten-Ahlsved håller med.

– Det är något med de spröda barnrösterna kombinerat med ungdomarnas lite starkare och de vuxnas pondus som ger en otrolig klang i den gemensamma körsången. När de vuxna klämmer i brukar till och barnen i kören svänga sig om.

Något av det här hoppas de också kunna genomföra under hösten med tanke på att Yle ska bilda in De vackraste julsångerna och julottan i Pedersöre kyrka i början av december.

»Det gör gott för både kropp och själ att få sjunga.«

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 2.9 kl. 19.00: In da house i FC ungd.utr., Nylund-Wentus.

SÖ 4.9 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, predikant Jockum Krokfors, liturg Jakob Edman, kantor Lisen Borgmästare. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

MÅ 5.9 kl. 10-14: Förteckning över röstberättigade är framlagd för granskning för röstberättigade i Församlingscentret.

MÅ 5.9 kl. 18.00: Diskussionskväll under temat "Hopp" med Biskop Bo-Göran Åstrand, Sandra Holmgård och Sofia Torvalds. Andakt, Björk. Servering. Arr. Fontana Media och församlingen.

TI 6.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 8.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka.

TO 8.9 kl. 17.15: Fam. Björks gudstjänstgrupp i Församlingscentret.

FR 9.9 kl. 17.00: Återträff för sommarens skriftskolor samt KICK-OFF för hjälpledarskolning i FC ungd.utr.

FR 9.9 kl. 19.00: In da house i FC ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 10.9 kl. 18.00: Psalmafton-Pärlor i Psalmskatten, Gustav Björkstrand, Wester, Borgmästare.

SÖ 11.9 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

SÖ 11.9 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Undervisning, Markusevangeliet, Krokfors. Barnfokus. Servering. Mats Sjöhlinds lovsångsteam.

TI 13.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 13.9 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet.

TO 15.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka.

TO 15.9 kl. 17.15: Johan Sandbergs gudstjänstgrupp i Församlingscentret.

KRONOBY

Sö 4.9 10.00 Mässa: i Kronoby kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

Sö 11.9 10.00 Gudstjänst: i Kronoby kyrka, Wallis, Borgmästare.

Terjärv

Sö 4.9 13.00 Familjegudstjänst: med välsignelse av årets förstaklassister i Terjärv kyrka, Kavilo, Borgmästare.

Sö 11.9 10.00 Finskspråkig mässa: i Terjärv kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

PEDERSÖRE Grupper

Grupperna för barn, familjer och unga startar

Pedersöre församlings grupper för barn och unga inleder höstens verksamhet i september.

Tipsa gärna barn och unga i din närhet!

Familjeklubbarna samlas i flera byar och välkomnar barn i åldrarna 0-5 år tillsammans med en vuxen.

För barn i lågstadieåldern finns söndags-skolor, Häftisklubbar, Popklubben, Tweenies, Klubb 10+, K-12 i flera byar. Barnkörer övar i Esse, Purmo och Kyrkostrand. Gå gärna in på församlingens hemsida www.pedersoreforsamling.fi och läs mer om grupperna och när de startar.

Ungdomssamlingar hålls varje fredag i Bennäs och Esse, samt varannan onsdag i Purmo.

Varmt välkommen med!

Nedervetil

Sö 4.9 10.00 Mässa: i Nedervetil kyrka, Kavilo, Borgmästare.

Sö 11.9 13.00 Gudstjänst: i Nedervetil kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

LARSMO

To 1.9 Barnkörerna startar: Barnkörerna övar i Holm bönehus på torsdagar. Alla nya och nygamla sångare välkomna! Syskon kan gärna vara tillsammans i valfri grupp.

Anmälning på förhand till anders.forsman@evl.fi.

- **Sång-minior kl. 17.30-18.15. För åk. 1-3.**

- **Sång-junior kl. 18.30-19.15. För åk. 4-6.**

Fre 2.9 kl. 20 Ungdomssamlingarna i XODUS: startar vid Holm bönehus. Se instagram [@xoduslarsmo](https://www.instagram.com/xoduslarsmo) för mera information.

Sö 4.9 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman, sång Nils och Eivor Johansson. Efteråt kyrklunch och program i församlingshemmet med anledning av diakonins 150-årsjubileum, Inger Jansson medverkar.

Må 5.9 kl. 12-14 Syföreningen i Bosund missionsstuga: terminsstart.

TI 6.9 kl. 18-20 Bibelträdgårdens plantloppis: vid prästgården. Försäljning av plantor, krukväxter, skördeprodukter, loppissaker, hembakt, lotteri och servering. Varor till försäljning tas emot med tacksamhet. Varmt välkommen!

To 8.9 kl. 17.30-18.15 Sång-minior: i Holm bönehus.

- **kl. 18 Vinterskriftskolans start:** i församlingshemmet för konfirmander och föräldrar.

- **kl. 18.30-19.15 Sång-junior:** i Holm bönehus.

- **kl. 19.30 Nystart för vuxenkör:** i Holm bönehus. Är du intresserad av körsång, eller gudstjänstsång? Är det viktigt att det finns körverksamhet i församlingen, och hurudan i så fall? Diskussion, och sedan kör vi i gång!

Sö 11.9 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Wiklund, sång Viktor och Victoria Asplund. Kyrkvård: Finholm.

- **kl. 10 Söndagsskolstart:** vi börjar i kyrkan och går sen över till församlingshemmet.

Må 12.9 kl. 9.45-11.15 Föräldra-barn i Västerby bönehus: terminsstart.

- **kl. 10.00-11.30 Föräldra-barn i Bosund:** terminsstart.

- **kl. 10.00-11.30 Föräldra-barn i Holm:** terminsstart.

On 14.9 kl. 10.00-11.30 Föräldra-barn i Furugården: terminsstart.

Minior-/juniorklubbarna startar: se infobladet och församlingens hemsida.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 4.9 kl 10 Gudstjänst: Munsala kyrka, Östman, Ringvall

- **kl 12 Högmässa:** Jeppo kyrka, Östman, Ringvall

- **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Nkby fh, Östman, Ringvall

Sö 11.9 kl 10 Gudstjänst: Nkby fh, Smeds, Ringvall

- **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds, Ringvall

- **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Jeppo kyrka, Edman, Lönnqvist

Grupper och samlingar

Lö 3.9 kl 18 Gemenskapskväll: Klippan, Andra sjön, Görel Ahlnäs, Britta Harald, Jukka Sandvik (KU)

LARSMO Jubileum

Diakonin firar 150 år

Välkomna att fira diakonins 150-årsjubileum **söndag 4.9 kl. 10** med högmässa och efterföljande kyrklunch och program i Larsmo församlingshem. Inger Jansson medverkar. Diakonin uppmärksammas detta år nationellt med anledning av att det gått 150 år sedan den första diakonissan vigdes till tjänst.

JAKOBSTAD Kurs

Cable-kurs i Jakobstad

Församlingen ordnar en cable-kurs **26.09-31.10.2022**. Vi träffas en gång per vecka på **måndagar kl. 12-15.30**.

Under träffarna tas olika teman upp där vi bl.a. funderar på vem vi är, vad vi är bra på, varifrån våra värderingar härstammar, vilka gemenskaper vi tillhör samt vad det finns för hinder och möjligheter i vår omgivning som påverkar hur vi mår. Servering ingår. Anmälan senast 12.09.2022 till diakon Natascha Kanckos tfn 040-3100421, natascha.kanckos@evl.fi

Ti 6.9 kl 17.30 Barnkör: Kungafrön, åk 1–3, Jeppo fh, Emma Sjöling
 – **kl 18 Bibelsits:** Jeppo kansli, varannan vecka
 – **kl 18.45 Barnkör:** Kungaljus, åk 4–6, Jeppo fh, Sjöling
 – **kl 20 Lovsång, bön o samtal:** Jeppo fh, tolkning till ukrainska, Emma Sjöling m.fl.
On 7.9 kl 9.30 Små o stora: Munsala fh, Lotta Ek, varannan vecka
To 8.9 kl 18 Språkcafé: arabisk matkväll, Nkby fh
Sö 11.9 kl 18 Ekumenisk bibeltimme: Munsala fh
Må 12.9 kl 9.30 Små o stora: Socklot bönehus, Lotta Ek, varannan vecka
 – **kl 12.15 Klubb Petrus:** Socklot bönehus, Lotta Ek
On 14.9 kl 9.30 Små o stora: Nkby fh, Åsa Dahlskog
 – **kl 13 Nattvardsandakt:** Jepoträffis, Östman, Lönnqvist, Vesternäs
 – **kl 18 Församlingsskören:** Nkby fh
On-To 19–20.10 Barnläger: åk 3–6, Pö-rkenäs lägergård, anm. senast 15.9 till ann-charlott.ek@evl.fi.
Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.
www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Sö 4.9 kl. 10 Gudstjänst, Esse kyrka: Sandvik, Malmsten-Ahlsved. Strömmas även i youtube
 – **kl. 13 Gudstjänst, Purmo kyrka:** Portin, Pandey
 – **kl. 18 Högmässa, Pedersöre kyrka:** Österbacka, Östman
Lö 10.9 kl. 18–20 Orgelcafé: Esse församlingshem. 2 h orgelmusik, kom och gå som du vill. Anders Forsman, Niclas Nylund, Pandey m.fl.
Sö 11.9 kl. 10 Gudstjänst, Pedersöre kyrka: Österbacka, Östman
 – **kl. 13 Högmässa, Esse kyrka:** Österbacka, Pandey
 – **kl. 14 Familjedag:** Emaus bönehus, Edny Fors och Seifu Abdela
 – **kl. 18 Högmässa, Purmo kyrka:** Sandvik, Pandey
 – **kl. 18 Orgelkonsert:** Pedersöre kyrka. César Franck 200 år! Dan Lönnqvist
Må 12.9 kl. 18 Drängstugans personalmöte:

Purmo kyrkhem. Servering, lotteri
Ti 13.9 kl. 19 Bibel och bön: Bennäs kyrkhem (varje vecka)
On 14.9 kl. 15.30 Sångstund: Esse förs.hem. Malmsten-Ahlsved, Eklund. Vi sjunger enkla sånger tillsammans. Alla intresserade välkomna med – GloriEss
To 15.9 kl. 18.30 Bibelsits: Ytteresse bönehus (varannan vecka, udda veckor)
On 21.9 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse förs.hem. Lars-Johan Sandvik. Anm. till Barbro tel.0403100458 senast 14.9. Pris 12 €
Bön: torsdagar kl. 19 i Purmo kyrkhem
Completorium – bön vid dagens slut: måndagar kl. 20.30 i Emaus bönehus
Terminsstarter för körerna, nya sångare välkomna med:
To 8.9 kl. 14 Manskören: Kyrkostrands förs.hem. Östman
On 14.9 kl. 18–18.45 Barnkör: Kyrkostrands förs.hem. Pandey
 – **kl. 18 Församlingsskören:** Esse förs.hem. Malmsten-Ahlsved
 – **kl. 18 St Olofskören:** Bennäs kyrkhem. Östman
To 15.9 kl. 15.30–16.30 Musikörerna: Esse förs.hem. Malmsten-Ahlsved
 – **kl. 17.30–18.15 Barnkör åk 1–3:** Esse förs.hem. Malmsten-Ahlsved
 – **kl. 18.15–19 Barnkör åk 4–6:** Esse förs.hem. Malmsten-Ahlsved
 – **kl. 18.30 Kyrkokören:** Kyrkostrands förs.hem. Pandey
Sö 18.9 kl. 15 Barnkör: Purmo kyrkhem, åk 1–6. Malmsten-Ahlsved
Terminsstarter för barnklubbar och familjeklubbar:
Ons 14.9 kl. 9.30–11.30 Familjeklubbar: Bennäs kyrkhem, Esse församlingshem (Arken), Källby församlingssal, Lepplax bykyrka, Purmo kyrkhem
Häftisklubbarna startar v. 37. Info via skolorna Ungdomssamlingar:
Ons 14.9 kl. 18.30 Ungdomshäng, Purmo kyrkhem (varannan vecka, udda veckor)
Fredagar kl. 20–23.30 Ungdomssamlingar i Fyren, Esse och Hörnan, Bennäs

Inför församlingssvalet: Förteckningen över röstberättigade är framlagd till påseende under övervakning för församlingens medlemmar fredag 2.9.2022 klockan 10–14 och måndag 5.9.2022 klockan 15–19. Församlingsskansliet, Kyrkostrands förs.hem

KOLUMNEN

Sång och tystnad

SOMMAREN är grön och en stor del av det återstående kyrkoåret kommer att kläs i den gröna liturgiska färgen. Det är vardagens och växandets färg. Kanske är det just i vardagen som vi växer ”för livets land, som är ditt himmelska rike” (Psb 492:5)? Under medeltiden hände det sig att man beskrev detta livets land som en ”sjungande tystnad”. Utifrån den gåtfulla och vackra beskrivningen vill jag dela några tankar om hur tron kan växa i vår vardag.

De första tankarna kretsar kring sången. Redan de gamla rabbinerna lär ha undervisat att först så sjunger vi och sedan tror vi. Varje gång vi firar vår tro så kan den förnyas. Sången äger kraften att förena, samla och väcka människor. Den viktiga frågan för oss är därför om sången om Kristus får finnas hos oss (Kol 3:16)? En sådan sång kan förändra atmosfären, stilla oro och sätta saker och ting i nya perspektiv. Även Martin Luther rekommenderade psalmsång inför bönen, vilket han menade att kan ”värma upp hjärtat”.

»Först så sjunger vi och sedan tror vi.«

VILKET LEDER oss till tystnaden. Det kan vara värt att påminna sig om att vi i vår stilla bön inte behöver sträcka oss efter Gud som om han skulle ha varit långt borta från oss. Vi får minnas att han hela tiden har varit nära och följt oss med sin godhet och nåd. I stillheten och bönen är det snarare vi som blir närvarande inför Gud. I praktiserandet av den tysta bönen kan vi även få fördjupa vår erfarenhet av en prestationslös gemenskap med Gud. Fri från olika fromhetskrav eller förväntningar som kanske andra eller vi själva satt på oss. Det viktiga är således inte exakt hur, men däremot att vi finner utrymme för bönen.

Sök så en form för personlig andakt som just nu stämmer för dig, och försök sedan så långt det är möjligt att hålla fast vid den. Börja enkelt. Inte för avancerat eller ambitiöst. Om det är möjligt att bestämma sig för en ungefärlig tid och plats kan detta vara värdefulla stöd för din längtan. Att sedan i det lilla öva sig i trohet och uthållighet är långt bättre än att organisera fram djuplodande program för bön och bibelläsning. Det finns nämligen en risk att dessa framstår i ett annat ljus när den första entusiasmen har lagt sig. Men om det skulle finnas en längtan att studera Guds ord, ta för all del vara på den!

Jag har själv fått erfara hur både sång och tystnad inför Kristus kan delas och skapa gemenskap. När jag tar vara på dem, får jag både växa för och börja erfara livets land, det himmelska riket.

Jimmy Österbacka är kaplan i Pedersöre församling.

NYKARLEBY Skriftskolan

Anmäl dig till skriftskolan

Skriftskolorna startar på **Mikaelidagen 2.10** med gudstjänster och föräldrainfo. Anmälan till båda skriftskolorna tas emot på matrasten vid Zachariasskolan **torsdag 15.9 kl. 11–13** av skriftskolteamen. Mer info skickas per brev till medlemmarna och publiceras även på församlingens webbplats. Välkomna med!

Väg för moderna pilgrimer

Pilgrimsleden i Österbotten tar form. I år görs den preliminära märkningen för S:t Olavsleden.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KORSNÄS Från Sideby till Vasa. Från Karleby till Vasa. Här och där längs kustvägarna kan man nu hitta vita band med texten "Vandringsled" där pilgrimsleden S:t Olav Ostrobotnia märkts ut av ivriga vandrare och cyklister.

– Leden knyter an till den nordiska pilgrims-traditionen med S:t Olavsleden, som går till Trondheim i Norge, säger **Ann-Sofi Backgren** från Korsnäs. Hon är engagerad i referensgruppen för projektet S:t Olav Ostrobotnia, som administreras av Kronoby folkhögskola Kvarnen med **Carola Wiik** som projektledare och **Martin Näse** som primus motor för ruttdragningen.

För Ann-Sofi Backgren som har jobbat länge med landsbygdsutvecklingsfrågor sitter projektet som hand i handske.

– Det finns så många komponenter i det. Här finns en kulturhistorisk aspekt med de olika kulturupplevelserna längs vägen, och förstås möjligheten att vara ute i naturen. Så hoppas vi att pilgrimsleden också ska befrämja de mindre samhällena, föreningar och företagare.

Tanken är nämligen att det så småningom också ska erbjudas möjlighet till övernattnings och mat längs vägen.

Hur ser då dagens pilgrim ut?

– Det finns ett nyvaknat intresse för pilgrimsvandring, konstaterar Ann-Sofi Backgren.

Fortsättningsvis finns det andliga intresset som en utgångspunkt. Dessutom lockar konceptet också människor som kanske inte är klassiska pilgrimsvandrare, men som söker ett djup och samtalspartner för samtal om livet under vägen.

– Sedan finns de som vill vandra i historiska fotspår, och naturentusiaster som gärna går i skog och mark, bor i tält och lagar mat på spritkök.

Det finns också vandrare som är ute efter internationell samhörighet.

– Inte minst för den överarbetade nutidsmänniskan som vill varva ner och lämna bort mobilen ett tag har pilgrimsvandringarna mycket att erbjuda, berättar hon.

Nordens svar på El Camino?

Pilgrimsvägen bygger på redan existerande leder i skog och mark.

Pilgrims-vandraren leds genom skog och mark. FOTO: MARTIN NÄSE

Ann-Sofi Backgren vid Molpehällorna. FOTO: PRIVAT

Årets sommartheater vid Korsnäs prästgårdsmuseum. Ann-Sofi Backgren till höger som fru Kalm. FOTO: KENTH NEDERGÅRD

– Man behöver inte vara en supervandrare direkt, utan man kan också gå delar av sträckan, eller cykla. Alla ska känna sig välkomna att ta del av leden. Det finns ju både mer och mindre vana vandrare, säger Ann-Sofi Backgren.

Än så länge är rutten preliminär, men ambitionen är att leden ska certifieras. Då har man rätt att sätta ut riktiga skyltar med S:t Olavsmärket i terrängen.

– Certifiering i det här fallet betyder att vi är uppkopplade till Europarådets kulturvägar. Det är pilgrimscentret i Trondheim som har ansvar för den nordiska delen, och vi har diskuterat med dem. Vi hoppas att den nordiska S:t Olavsleden kan bli Nordens variant av El Camino.

Fru Kalm på årets sommartheater

Ann-Sofi Backgren är en verklig mångsysslare inom kulturbranschen, med stor passion för his-

toria och hembygden. I somras blev det också ett inlägg i Korsnäs prästgårdsförenings sommartheater om Gabriel och Pehr Kalm, där hon spelade prästfrun Kalm.

– När Anita Ismark ringde och frågade om jag kan vara med i pjäsen kunde jag inte tacka nej. Jag filade lite i min kalender fast det satt hårt åt. Vi spelade ju för ett gott ändamål, för att få lite intäkter så att vi ska få bergsvärme till Prästgårdsmuseet!

Museet är också en tänkbar möjlighet när logiska ordnas för pilgrimsvandrarna. Längs rutten behövs olika former av service: härbärgen, bed and breakfast, caféer ...

Vilka möjligheter ser du i pilgrimsprojektet?

– Vi tror starkt på det här. Det roliga är att också små aktörer kan vara delaktiga!

Sankt Olav Ostrobotnia

- Pilgrimsled som går genom Österbotten, från Sideby till Vasa och från Karleby till Vasa. Målet är att rutten certifieras 2023.
- Leden har en koppling till den svensk-norska **S:t Olavsleden** som går från Selånger utanför Sundsvall till Nidarosdomen i Trondheim.
- **S:t Olofs sjöled** som går från Åbo domkyrka över Åland till Nidaros är också en del av Sankt Olav-projektet.
- På Facebooksidan **Pilgrimsvandring i Österbotten** finns mera info om leden. Där kan du också ge respons om du testat någon sträcka.

»**Man behöver inte vara en supervandrare direkt.**«

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Något för alla!

Efter en lång pandemi är församlingsverksamheten i höst tillbaka i gamla, trygga hjulspår – men också med mycket nytt. Kolla in körer, retreatar, grupper och konserter i din egen församling eller i grannförsamlingen!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Karabacka kapell: sö 4.9 kl. 10. von Martens, Kronlund. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka: sö 4.9 kl. 12.15. Högmässa med konfirmation. Kanckos, Brunell, Dannholm.

Olars kyrka: on 7.9 kl. 17 Grill och chill. Grillen värms kl. 17. Ungdomsmässa kl. 19.

Esbo domkyrka: sö 11.9 kl. 12.15. Vi firar kyrkhelg tillsammans med Esbo svenska pensionärer rf. Jäntti, Brunell. Esbo sångkör medverkar, dir. Barbro Smeds.

Olars kyrka: sö 11.9 kl. 17. Mässa med lovsånger. Ertman, Kronlund, Malmgren. Kvällsté.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. I Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fre.

Familjer på äventyr: En ny tvåspråkig motionsklubb för barnfamiljer. Lö 10.9 kl. 10–11.30. Träff framför Esbovikens simhall, Esboviksgränden 4. Anmälan: Katriina, katriina.vilkman@evl.fi

Samlingar för daglediga: kl. 13–14.30. To 8.9 Torsdagsträffen med program, servering och andakt i Södrick kapell.

Symamsellerna: Ti 6.9 kl. 16–20.00 handarbetsgruppen som stickar och handarbetar till förmån för mission och internationell diakoni. Vita huset, Prästgårdsg. 1.

Musik: Festkonsert – diakonin 150 år fre 2.9 kl. 18.30 i Esbo domkyrka. Kristian Meurman & The Meurman Family Band och Mauriz Brunell. Hedersgäst biskop Bo-Göran Åstrand. Innan konserten kl. 17–18 mingel & salta tilltugg i Församlingsgården, Kyrkstranden 2.

Vi glömmer inte Ukraina – välgörenhetskväll: On 14.9 kl. 18.30. Julia Shevchuk och Irina Fedorenko berättar om flykten från Ukraina och arbetet med återuppbyggnad av landet. En konkret inblick i nuläget men också tankar om vardagen i ett nytt land utan sina närmaste (på engelska med tolkning till svenska). Obs! Ukrainakvällen är i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15, Helsingfors. Samarbete mellan Esbo och Helsingfors församlingar. Du kan bidra till Ukraina-hjälpen under kvällen.

Stilla dig på retreat: Ta en paus och landa i dig själv, få kunskap om tron i vardagen tillsammans med retreatledare Anna-Maria Böckerman fr–sö 23–25.9 på Snoan i Lappvik. Kontakt: kaplan Heidi, heidi.jant-

ti@evl.fi, 040 531 1046. Anmälan: synnove.heikkinen@evl.fi, 050 576 5784.

Vill du sjunga i kör? Esbo svenska församling har körer för barn och vuxna.

Info: esboforsamlingar.fi/kom-med/musik/korer. Kontakt och anmälan: Eeva-Liisa, eeva-liisa.malmgren@evl.fi, Mauriz, mauriz.brunell@evl.fi, Nina, nina.kronlund@evl.fi

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrik 050 597 3313, henrik.tuohino@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Bostadslösas natt: Diakonin samlar in nya yllesockor och -vantar, duschtvål och deodorant till de Bostadslösas natt. Lämna in senast 14.10 till vaktmästaren på Kyrkogatan 10.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13 och e-post. Kansliet öppet för besök må och to kl. 9–13.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post

må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri. espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espool@evl.fi. Begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espool@evl.fi.

GRANKULLA

Sö 4.9 kl. 12: Högmässa i Sebastos, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kaffeservering.

Ti 6.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i Sebastos.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i Metodistkyrkan, Heli Peitsalo.

Onsdag 7.9 kl. 13: Kyrkosyfoeningen i Sebastos. Obs! Klockslaget.

To 8.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i Metodistkyrkan, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 11.9 kl. 12: Högmässa i Sebastos, Aila Thurin, Daniel Nyberg, Catherine Granlund, Carola Wikström, Heli Peitsalo.

Mässan arrangeras i samarbete med frivilliga och Grani Närhjälp. Kaffeservering.

Ti 13.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och

brödutdelning i Sebastos.
Kl. 12.45: Sångstund för pensionärer i Casa Seniori, Barbro Smeds.
Kl. 13.30: Tisdagsträffen i Casa Seniori. Säsongstart med kyrkoherden Ulrik Sandell, Carola Wikström, Catherine Granlund, Barbro Smeds.
Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.
Kl. 18: Graziakören i Metodistkyrkan, Heli Peitsalo.
On 14.9 kl. 13: Kyrkosyföreningen i Sebastos.
To 15.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i Metodistkyrkan, Catherine Granlund, Carola Wikström.
FÖRSAMLINGSRETREAT 14–16.10.2022 PÅ SNOAN I LAPPVIK, HANGÖ: Retreatledare är Claus Terlinden. Tema: Detta är min kropp. Pris 80 €/ förs. medl. 160 €/andra. Anmälningar senast 30.9 till församlingens kansli, tfn 050 500 7000 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.
www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT
Sö 4.9 kl.11: Mässa i S:t Mikael's kyrka – diakonins tvåspråkiga jubileumsmässa
Ti 6.9 kl.13.30–15: Seniorgruppen på Mikaeligården
Ti 6.9 kl.17–19: Stick&meet på Hörnan
Ons 7.9 kl.10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården
Ons 7.9 kl.17.30–19.00: Mikaelikören övar
To 8.9 kl.10–13: Förmiddag på Hörnan
To 8.9 kl.15–17: Ungdomskväll i Ellen
Fre 9.9 kl.13–15: Effa på Hörnan för elever i åk 1–6
Sö 11.9 kl.12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 12.9 kl.17.30–19: Kompisklubben i Ellen
Ons 14.9 kl.10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården
To 15.9 kl.10–13: Förmiddag på Hörnan
16–17.9 Karadyn på Räfsö: elektronisk anmälan på hemsidan
Under hösten välsignar vi våra frivilliga i församlingarna. 18.9 i Haapajärvi kyrka på finska och 9.10 på båda språken i S:t Mikael's kyrka, i samband med mässa.
www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

ESBO OCH HELSINGFORS
Vi glömmer inte Ukraina – välgörenhetskväll
En kväll där vi samlar in medel för Ukraina. Gäster: Julia Shevchuk och Irina Fedorenko berättar om flykten från Ukraina och arbetet med återuppbyggnad av landet. En konkret inblick i nuläget men också tankar om vardagen i ett nytt land utan sina närmaste. Bägge gästerna flydde från Ukraina i mars. Deras makar är fortfarande kvar i Ukraina. Från Finland arbetar Julia och Irina konkret med återuppbyggnaden av sitt hemland genom det nordiska miljöfinansieringsbolaget NEFCO. Gästerna talar engelska, tolkning till svenska. Från Kyrkans utlandshjälp medverkar Erik Nyström som nyligen rest i Ukraina.
Ons 14.9 kl. 18:30 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15 i Månsas. Kafeservering. I samarbete med Esbo och Helsingfors församlingar. Du kan bidra till Ukrainahjälp under kvällen.

GRANKULLA
Njut av stillhet!
Församlingsretreat 14–16.10.2022 på Snoan i Lappvik, Hangö: Retreatledare är Claus Terlinden. Tema: Detta är min kropp. Pris 80 €/församlingsmedlemmar, 160 €/andra. Anmälningar senast 30.9 till församlingens kansli, tfn 050 500 7000 eller Arla Nykvist, tfn 040 502 9756.

TAMMERFORS
Sön 4.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet, Janne Heikkilä, Paula Sirén, Marianne Hesthammer, kyrkkaffe
Tis 6.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587
Tis 6.9 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6
Sön 11.9 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Janne Heikkilä, Paula Sirén
Tis 13.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587
Tis 13.9 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3
Tisdagar kl. 8–10 och fredagar kl. 10–12 Telefonjour om neuropsykiatriska störningar: (bl.a. ADHD, autism) för familjer, lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

VANDA
FRE 2.9 kl.10 Musiklek: för 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek
FRE 2.9 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–6 mån med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek.
FRE 2.9 kl.10–12 Kaffe och själavård: i Dickursby kyrka, Lauras café, vid uteborden. Kom och ta en kopp kaffe prata en stund med en diakoniarbetare. Det kan vara allt mellan glädje och sorgemöten.
SÖ 4.9 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars, Janne Sironen och Anders Ekberg.
SÖ 4.9 kl.12 Mässa: i Dickursby kyrka, Janne Sironen och Anders Ekberg
Ti 6.9 kl.13 S:t Martins pensionärskrets: i Virtakyrkan, lilla församlingssalen. Kaffe, andakt och prat om olika teman.
ONS 7.9 kl.18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjunga och må bra med rösten. Möjlighet till barnpassning. Mera information, Heidi Åberg, 0404801088, heidi.aberg@evl.fi.
ONS 7.9 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka. Mera information: Församlingspastor Sini Aschan 0505668112 sini.aschan@evl.fi
FRE 9.9 kl.10 Musiklek: för 1–4 åringar med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek
FRE 9.9 kl. 14–15.30 Babyrytmik: för ca 3–6 mån med vuxen i Dickursby kyrka, 2 vån, utrymmet Kärlek.
SÖ 11.9 kl. 12 Högmässa med konfirmation: i Helsing kyrka S:t Lars, Sini Aschan och Heidi Åberg
MÅ 12.9 kl 12.30 Ekonomiremont kursen startar. Kursen strävar till att med enkla små ändringar i vardagen lära sig att behärska ekonomin. Vi börjar alltid med en gemensam lunch kl. 12.30. Anmälningar till Heidi Salminen 0503301828.

ONS 14.9 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.
ONS 14.9 kl.18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka. Kom och sjunga och må bra med rösten. Möjlighet till barnpassning. Mera information, Heidi Åberg, 0404801088, heidi.aberg@evl.fi.

HELSINGFORS PROSTERI
JOHANNES
Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12 Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan
Veckomässa: onsdagar kl 18 i Johanneskyrkan
Tvåspråkig veckomässa: 6.9 kl 18 med Pyhän Mikaelin liturginen seura, i Johanneskyrkan
Mässa: söndagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka. Mässan 4.9 radieras, sänds i radio samma dag kl. 13.03.
Högmässa: söndag 4.9 kl 12 i Johanneskyrkan
Högmässa med konfirmation: 11.9 kl 12 i Johanneskyrkan
Mässa med konfirmation: söndag 11.9 kl 15 i Johanneskyrkan
Tomasmässan: 13.9 kl 18 i Johanneskyrkan
Mässa: 15.9 kl 20 i Berghälls kyrka, i samband med diakonidagarna.
GEMENSKAP
Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.
Kaffe med Johannes: 5.9 kl 13–15 i Folkhälsanhuset, Brunakärr.
Träffpunkt: tisdag 6.9 kl 14–15.30 i Högbergssalen. Träffpunkten är ett tillfälle att umgås med varandra. Den består av en programpunkt, psalmer och kaffe med tilltugg.
Johanneskaffe på stan: 12.9 kl 14–16, Café Uppopulla, Backasgatan 49, Vallgård. Träff utanför caféet kl 13.55.
Stillhetens yoga: 6.9 kl 18–19.30 i Johanneskyrkan. Anmälan och mera information: Maria Repo-Rostedt (tel. 050 577 3995, e-post: maria.repo-rostedt@evl.fi)
Utfärder till Tusby för personer med funktionshinder: 11.10, start kl 10.30 från Kiasma. Anmälningsstid från 6.9 kl 9 till 13.9 kl 15 till Maria Hall-Pänttätä, tfn 0503800922.
FAMILJER OCH BARN
Familjecafé: Måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka (Kvarnbergsbr. 1, vån 2).
Musiklek: Måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 10 i S:t Jacob (Kvarnbergsbr. 1), tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus (Indiag. 1, utrymmet ”Käätöpaikka”). Ingen av församlingens grupper träffas längre i Bokvillan.
Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan. Ingen förhandsanmälan behövs till barnverksamheten. Mera info om familjecafé, babyrytmik och musiklek ger Stella Wahlström, 050 578 1444.
Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16:30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan du kocka, spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637
Family fun: 14.9 kl 16–19 i S:t Jacobs kyrka.
MUSIK
Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.
Körer: Furahakören övar lördagen den 10.9 kl 10 i Körsalen, Högbergsgården,

andra våningen. För mer info, kontakta Anna Maria på annamaria.bockerman@evl.fi. Välkommen med!

Tomas vokalensemble inleder terminen med ny övningskväll: tisdagen den 13.9 kl. 18.30 i Körsalen, Högbergsgården, andra våningen. Kontakta Dag-Ulrik Almqvist om du vill komma med: dag-ulrik.almqvist@evl.fi eller 050-3801874.

Passionärerna: inleder terminen torsdagen den 15.9 kl 10.30, musiksalen på Folkhälsans seniorhus, Mannerheimvägen 97.

Programmet för unga och unga vuxna: hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

Mera info om församlingens verksamhet: finns på helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Mässor: regelbundet varje söndag kl 10 i Matteuskyrkan. Sön 4.9 predikar Stefan Forsén, avskedsfest för honom vid kyrkkaffet.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas 1.9 och 8.9, efter det varannan torsdag i Matteuskyrkan kl. 18–19:30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596851.

Matteus.SALT: För dig som söker andligt djup. 15.9 kl. 18 i Matteuskyrkan. Stefan Djupsjöbacka om andlig vägledning. Kvällsbit.

BARN OCH FAMILJ

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15:30–16:15. Matteus barnkör och pysselklubben startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag 1.9. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

FÖDA UTAN RÅDSLÄ-kurs Sön 11.9 kl. 14–18 i Matteuskyrkan tillsammans med Daniela Strömsholm, Föda utan rädsla-instruktör och doula. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

MUSIK

Kyrkokör: Höstens övningar inleds 6.9 kl 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.
För barn: Popkör för barn i årskurserna 3–6. Start ti 30.8 kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör startar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdag 1.9. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

GEMENSKAP

Motion&Mission: 4.9 med Hedvig Stenman och Suzi Tast-Vikström 040-5502415. Start kl. 15 från Kvarnbäckens metrostation. Promenad plus aktuell information gällande missionsarbete. Ta med egen kaffetermos.

Stickklubben: 8.9 kl. 11–13 (jämna veckor i höst). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas i Matteus en gång i månaden start den 12.9 kl. 14. Vi läser och diskuterar Henri Nouwens bok ”Att söka en helhet”. Kontakt Ulla-Stina Henricson, 0500-419661 / ushenricson@gmail.com.

Höstutfärd för alla åldrar: Noux nationalpark 10.9. Start med buss från Matteskyrkan, kl. 10, tillbaka omkring 16. Bussen är gratis. Vi vandrar tillsammans och firar en andakt ute i naturen. Mera info + anmälning: Mari Johnson 050 380 3976 / mari.johnson@evl.fi.

Vi glömmar inte Ukraina – välgörenhetskväll: Gäster: Julia Shevchuk och Irina Fedorenko berättar om flykten från Ukraina och arbetet med återuppbyggnad av landet. En konkret inblick i nuläget men också tankar om vardagen i ett nytt land utan sina närmaste (på engelska med tolkning till svenska). Ons 14.9 kl. 18:30 i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15 i Månsas. Kaffeservering. I samarbete med Esbo och Helsingfors församlingar. Du kan bidra till Ukrainahjälp under kvällen.

Missa inte! Valinfo: För intresserade församlingsbor/kandidater hålls i Matteus tor 1.9 kl 18–21. Hur blir jag kandidat och vad krävs det av kyrkans förtroendevalda? Hur funkar beslutsfattande och varför är det här viktigt? Erfarenhet av nuvarande förtroendevalda. Genomgång av blanketter för kandidatur i församlingsvalet, ifyllandet av blanketterna. Kontakt: soderstrom.annica@gmail.com / 050 5680 085.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Petrusmässa: 4.9 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Hela församlingens gemensamma gudstjänst i Petruskyrkan. Biskop Bo-Göran Åstrand är med. Eget program för barnen under predikan. Efteråt bjuds det på soppa, kaffe och något gott i samband med visitationsstämma.
Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskolan börjar 11.9. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Kaffe efteråt. Inga högmässor 4.9.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: Anmäl dig till hösten musiklekgrupper. Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5år! Tisdagar kl. 10 i Malms kyrka och torsdagar kl. 10 i Hagasalen. Kontakta Anne Koivula, anne.koivula@evl.fi, för mer info.

Barnkören: Höstens barnkör startar igång igen i september! Kom med och sjung och ha roligt efter skolan. Start ons 7.9 kl. 15 i Petruskyrkan. Anmälan till Mathias.Sandell@evl.fi

INGÅ

Gemenskap runt brasan

Fre 9.9 kl. 17.30 Kvällsandakt vid brasan: Stora Fagerö. Start från hamnen kl 17.30, tillbaka ca kl 21. Förhandsanmälan senast 6.9. kl 12 tel 09-221 9030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi.

KARIS-POJO

Knattekyrka!

Fre 9.9 kl. 10.30 Baby-knattekyrka i Karis kyrka. Vi firar en liten stund tillsammans med de allra minsta i Karis kyrka. Efteråt soppa i Stora Prästgården. Ingen avgift.

SJUNG I KÖR

Petrus vokalensemble: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kören börjar öva i september på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi
Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förböns-gudtjänsten varannan tisdag kl. 18

EVENEMANG

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 6.9 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Tuomas Anttila, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling. Lovsångsgruppen övar kl. 18, välkommen med ifall du vill sjunga i kören!
Rotad i Ordet: Må 12.9 kl. 18 i Malms kyrka. Hitta en tro som håller. En gång i

månaden tar vi oss på en resa djupare i Bibeln. 12.9 Pekka Reinikainen.
Dagscafé: 13.9 kl. 13 i Petruskyrkan. Välkommen på kaffe, gemenskap och litet program! Mer info av diakonissan Bodil Sandell.

KURSER

Sorgekursen – Vägen vidare: För dig som mist någon nyligen eller en lång tid sedan. En sex kvällars kurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg att gå vidare. Leds av församlingspastor Anne Koivula. Start ons 20.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne Koivula.
Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan, start 21.9. Anmälan till Tuomas Metsäranta (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha

ONLINE

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER

Sö 4.9:

- Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka.
- Högmässa kl. 10 i Tenala kyrka.
- Teckenspråkig mässa kl. 13.30 i Ekenäs kyrka. Dövpräst Maria Lindberg medverkar. Kyrkkaffe.

Sö 11.9:

- Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka.
 - Gudstjänst kl. 12 vid Kolmilan, Snap-pertuna.
 - Musikandakt kl. 16 i Bromarvs kyrka.
- ”När löven faller av – höstliga sånger och musik”.

– Stenmässa kl. 18 i Ekenäs kyrka.

KYRKANS DIAKONI – JUBILEUMSÅRET 2022

- Bioföreställning to 1.9 kl. 18 på Bio Pal-las i Karis med kaffeservering med salt och sött tilltugg från kl. 17. Buss från Eke-näs resecenter kl. 16.40, anm. till Daniela tfn 044-755 3604.

MUSIK

- Konserten ”Vattnet bär” lö 10.9 kl. 18 i Bromarvs kyrka. Damkören Girls’n Qvinn, dir. Monica Henriksson. Fritt inträde.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 4.9:

- kl.10.00 Tvåspråkig högmässa: Ingå kyrka. Norrvik, Gustafsson Burgmann.

Ti 6.9:

- kl.8.30–10.00 Frukost: Strandvägen 11. 2 €/person, barn under 7 år gratis. I sam-arbete med Inkoon martat. Lindell.

Ons 7.9:

- kl.15.00–18.30 Super mini-loppis: Strandvägen 11 (inne och ute). Förmånliga fynd! Kaffeservering. Lindell.

To 8.9:

- kl. 10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell.
- kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Försam-lingshemmets nedre våning. Nylund.
- kl. 11.30–13.00 Matservering: Försam-lingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarn-ström.
- kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig): Prästgården. Kakko.

Fre 9.9:

- kl. 17.30 Kvällsandakt vid brasan: Stora Fagerö. Start från hamnen kl 17.30, tillba-ka ca kl 21. Förhandsanmälan senast 6.9. kl 12 tel 09-221 9030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi.

- kl. 18.00 Israelisk dansövning: Försam-lingshemmet. Viveca Unnéus

Lö 10.9

- kl.18.00 School Kids Light Konsert: Väl-görehetskonsert. Ingå kyrka.

Sö 11.9:

- kl.10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 12.9:

- kl. 13.00 Gruppen De Matglada träffas för att äta tillsammans. Mera information Birgitta Lindell, tel 040-555 2090.

- kl. 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Hell-sten.

Ti 13.9:

- kl. 10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell.
- kl. 18.00 Stick- och virkcafé: Strandvä-gen 11. Lindell, Kakko.

Ons 14.9:

- kl. 19.00 Kyrkokören övar: Försam-lingshemmet.

To 15.9:

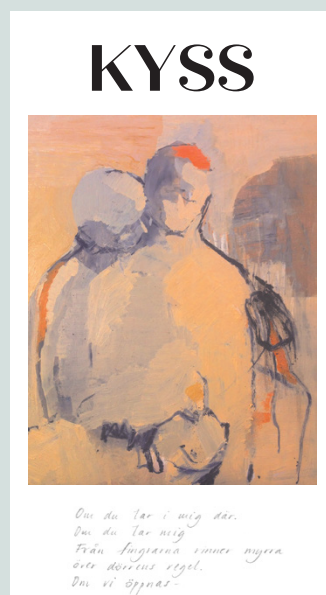
BORGÅ

Uställningen KYSS – en meditation i ord och bild

Uställningen KYSS ställs ut i Borgå domkyrka i september. Uställningen baserar sig på Höga Visan och består av 15 bilder med tillhörande dikter. En-ligt upphovsmakarna Kent Wisti, Maria Küchen och Susanne Dahl är formen erotik men ärendet är makt- och normkritik. Dikterna har översatts till finska av Hannimari Heino.

Uställningen finns i Borgå domkyr-ka 13–27 september. Vid vernissagen tisdag 13.9 kl. 17.30 berättar konst-nären Kent Wisti om utställningen. Välkommen!

Arrangör är Borgå ev. luth församlingar och Borgånejdens familjerådgivningscentral.

- kl. 10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-set öppet: Strandvägen 11. Lindell.

- kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlings-hemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

- kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Försam-lingshemmets nedre våning. Nylund.

- kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig): Prästgården. Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 4.9 kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 4.9 kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

To 8.9 kl. 19.30–20.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Fre 9.9 kl. 10.30 Baby-knattekyrka: i Karis kyrka. Vi firar en liten stund tillsammans med de allra minsta i Karis kyrka. Efteråt soppa i Stora Prästgården. Ingen avgift.

Sö 11.9 kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 11.9 kl. 12 Festmässa: i Karis kyrka. Vi firar diakonins jubileumsår. Efteråt lunch och kyrkkaffe i Stora Prästgården. Mässan streamas också och kan ses via försam-lingens YouTube-kanal.

Närmare information om församlingens övriga evenemang finns på församlingen webbplats: www.karis-pojoeforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

4.9. Gudstjänstbesök till Sjundeå S:t

Petri kyrka: Vi samlas vid Virkby kyrka kl. 11.30 och åker tillsammans, eller man kan beställa kyrktaxi.

6.9. kl. 13.30 Samling för daglediga i Virk-by kyrka: Trevlig samvaro och kaffe. Taxi.

18.9. kl. 13.00 Högmässa i Lojo S:t Lars kyrka: Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 4.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Ståhlberg, Smeds, Hätönen

Kl. 18 Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds

skärgårdskyrka: Smeds, Hätönen

Må 5.9 kl. 9–12 Babyträff: Domprostgär-dens, Hindsberg

Ti 6.9 kl. 12 Lunch för pensionärer och

arbetssökande: på Lundagatan 5

On 7.9 – to 8.9 kl. 10–13 Café Ankaret öp-

pet: Runebergsg. 24, ingång från gården.

Utställning 7–29.9: ”Längtan till gemen-skap” målningar, bilder och keramiks-kulpturer av Raili Takolander.

Kl. 10.30 Tanträff: församlingshemmets musikrum. Pensionerade dagklubbsarbetare

To 8.9 kl. 9.30–12 Familjejippon Yhdessä

– Tillsammans: på Domprostgården

Sö 11.9 kl. 9:30 Gudstjänst S:t Olofs Ka-pell: Blom, Tollander

Kl. 12 Högmässa i Domkyrkan: Apostoli-dou, Blom, Tollander

Må 12.9 kl. 9–12 Babyträff: Domprostgär-den, Hindsberg

Kl. 10 Motion och mission: Träff vid gång-bron, östra sidan vid Borgå å

KL. 13 Sjömansmissionskretsen i Café An-karet: Församlingshemmet, Göta Ekberg

Kl. 17.30–19 Mammaträff för dig som väntar sitt första barn: i Domprostgär-den, Anmälan till jenni.antila@evl.fi se-nast onsdagen före träffen

Ti 13.9 kl. 12 Lunch för pensionärer och arbetssökande: Lundagatan 5

Kl. 17.30 Uställningen KYSS – en medita-tion i ord och bild över Höga visan: Ver-nissagen i Domkyrkan. konstnären Kent Wisti berättar om utställningen

On 14.9 – to 15.9 kl. 10–13 Café Ankaret öppet

Kl. 13 Mariakretsen: i församlingshem-mets musikrum, Denice Sjöström

KL. 18 Inspirationskväll med Kent Wis-ti: Ork att leva, mod att dö Välkommen med på en församlingskväll med Kent Wisti från Sverige som talar om livet un-der rubriken ”Ork att leva, mod att dö”.

To 15.9 kl. 18 Samling kring Guds ord i sto-ra salen: Runebergsg. 24, Erik Vikström

kl. 9–11.30 Familjeträff i Domprostgär-den: Antila, Strömfors

Kl. 13.30 Missionskretsen: Café Ankaret, Kerstin Vikström

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi.

To 1.9 kl. 18 Kyrkokör: Församlingshem-met. Terminsstart.

Fr 2.9 kl 10:30 Kaffekör: Prästgården. Terminsstart.

Fr 2.9 kl. 15 Konfirmationsövning: Sibbo kyrka. Juni 1-gruppen.

Lö 3.9 kl. 13 Gå ett yrke till en kvinna: Sö-derkulla kyrka. Motionsevenemang till för-

PETRUS

För dig med sorg

Sorgekursen – Vägen vidare:

För dig som mist någon nyligen eller för en lång tid sedan. En sex kvällars kurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg att gå vidare. Leds av försam-lingspastor Anne Koivula. Start ons 20.9 kl. 18 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne Koivula.

mån för Kvinnobanken. Uppvärmning ledd av Sipoon syke, därefter kan man motione-ra i egen takt på en 2 eller 5 kilometers rutt.

Sö 4.9 kl. 10 Mässa: Norra Paipis bykyrka.

Sö 4.9 kl. 13 Högmässa med konfirma-tion: Sibbo kyrka. Juni 1-gruppen.

Må 5.9 kl. 9.30 KakaoClubben: Söder-kulla kyrkas klubbtrymme. Klubb för föräldrar och barn som är hemma på da-garna. Terminsstart. Isabella Munck.

Må 5.9 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingshemmet. Terminsstart.

Må 5.9 kl. 18 Virkborg: Söderkulla kyrka.

On 7.9 kl. 18 Kyrkvårdsträff: Församlings-hemmet. Vill du vara med vid planering och verkställande av gudstjänsterna, koka kaffe, välkomna gudstjänstbesökare, läsa

texter eller delta på något annat sätt? Högläsningsscoachning av Gun Lundell.

Fr 9.9 kl. 10 Bönepromenad: Försam-lingshemmet. Kl. 10.30 för dem som en-dast deltar i bönen.

Fr 9.9 kl. 15 Konfirmationsövning: Sibbo kyrka. Juni 2-gruppen.

Sö 11.9 kl. 13 Högmässa med konfirma-tion: Sibbo kyrka. Juni 2-gruppen.

Sö 11.9 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 12.9 kl. 19 Vikings veranda: Prästgär-den. Samtalsgrupp för män. Patrik Frisk.

On 14.9 kl. 9.30 Babyrytmik: För-samlingshemmet. Terminsstart. Wiks-ten-Rönnebacka. Förhandsanmälan SMS

050 330 4734 eller e-post camilla.wiks-ten-ronnebacka@evl.fi.

On 14.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 14.9 kl. 10.30 Knatterytmik: Försam-lingshemmet. Terminsstart. Wiksten-Rönne-backa. Förhandsanmälan, se ovan.

On 14.9 kl. 11.15 Stoljumba: Kyrkoby för-samlingshem. George.

On 14.9 kl. 12 Ättaeuoslunch: Försam-lingshemmet. Lunch för daglediga. Inle-dande andakt.

On 14.9 Äldre i Söderkulla: Servicehuset Linda. Katja Korpi.

To 15.9 Box missionskrets: Bykyrkan Ta-bor. Terminsstart.

To 15.9 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet: Präst-gården. Samtalsgrupp för kvinnor. Korpi.

Anmälan till pensionärsutfärd till Nilsas: Södra Sibbo 19.9 kl. 13–15.30 och Norra Sibbo 20.9 kl. 13–15.30. Busstransport.

Info och anmälan senast 12.9, på hemsid-dan eller tfn 050 566 3691.